

ek

Amerikában gyógynövényt

Radonban olyan gyógy- tudós, amelynek ki- nyomor-, bél- és epe- ban meggyógyít. onatát „Gastro D”-nek tudós professzorok cse- k el vele, mert e gyógy- olag hat, hanem a be- meg s ezáltal az egész sejtélet újjáéled és egy állapot áll be. gyszűnteti a legnagyobb kórt, gyomorégést, fel- nyomásokat, makacs eredő fejfájást és szé- p, álmatlanságot, to- befekélyeket. z emberiség egy olyan mely sok esetben olyan gyógyított, melyeket di- k. eletét sikerült Császár szereszknek (Calea Vic- h. Ára 103 lej, vidékre lej költség felszámítá-

zteni a hatalmi rend-

politikai körökből szá- rint a birodalmi mi- a birodalmi gyűlés an ülést tart. Ennek valószerűleg nyomban k az új német véderő- tészkedéseit a francia- ni szerződés létrejöt- ni. Hitler a birodal- beszédében meg fog- is, hogy a birodalmi vják össze.

Frank devaloa- zoló híreket

(Rador.) A kormány angon megcáfolta a l szoló híreket. Ger- miniszter kijelentette, ja és biztosítani is pénzügyi stabilitást.

kongresszus én Románia is felszólalt

(Rador.) A paneurópai ülésén Románia ré- alt fel, aki Románia- zgalomról való kap-

Rich

helyezte reklám- ndulói 4. alá. ágáhirü ASZLÓ a legfinomabb panok : A. TRIUMF ézkretek stb., híressé vált sztakaphatók

HAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop No. 929. 10. Telefont 9-77. Előfizetési árak: Havonta 120, negyedévre 320, fél- évre 600, egészévre 1200 lei. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél- évre 12, egészévre 20 dollár. Hír- detések díjszabás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági zsi- dóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utányomását csak a for- rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej Bérmentelen leveleket nem fogadunk el. — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámor Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát- szegi Ernő, Strada Matei Milo 5. Vasárnap, 1935. május 19. 5695. EV. IJAR 16. XVIII. ÉVK. 110. SZÁM.

A bedini felháborodás

Rosenberg ur ugys mint Alfred, ugys mint a Harmadik Birodalom malomalatti kül- politikusa, annakidején még éremtelen ár- folyama, guruló márkákkal bujtott fel egy csomó ösgermánt arra, hogy szakítsák el — pucos utján — a Memel-vidéket Litvaniá- tól. A pucos nem sikerült, talán azért, mert ab- ban az időpontban Wotan ebédutáni álmát aludta: annyira nem sikerült, hogy az ösz- szes memelvidéki büsgermánokat lefogták és négyet közülök halálra ítélték.

A német sajtóban a halálos ítélet felső- bírósági jóváhagyása miatt óriási a felhábo- rodás. Hamisítatlan árja-vért ontani, amely- nek minden cseppje a Harmadik Birodalo- mért lángol, olyan gaztett, amelyre nincs és nem lehet bocsánat, — írják kevésbbé kör- rülírt szavakkal a német lapok parancsszóra háborodó írrokai.

Nem vagyunk hívei semmiféle halálbünt-etésnek s így nem rajongunk a memelvidé- ki germánok még elvben való felmagasztal- tásáért sem. De a náci-lapok felháborodá- sát a kuanasi halálos ítéletekkel szemben még- is a perfidia csimboraszójának érezzük.

Nem a négy tényleges összeesküvésen raj- takapott nácinémet halálraítéltetésén, de a Németországban kívül álló összes náci egy- tetemes politikai üldözöttségén sem volna jó- ga felháborodni annak a nációközvéleménynek és sajtónak, amely a Harmadik Birodalmon be- lül naponta a lejátszódo rettenetes justic- mordokról magasztalólag, vagy pedig egyál- talában nem szokott megemlékezni.

A náci-sajtó, jellemzően az egész rezsimre, a más szemében a szálkát is meglátja, de a maga szemében egy öserdőt sem képes meglátni. A koncentrációs táborok agyon- vert áldozatait, Van Lubbe kivégzése, a po- litikai ellenfelek tömeges legyilkolása, német- országi zsidó társadalom szellemi és gaz- dasági legázolása, a brutalitások végtelen sorozatai nem kerülnek megvitatás tárgya- vá a német sajtó hasábjain, ami pedig a fel- háborodást illeti, a náci csak akkor tud- nak felháborodni, ha velük szemben jogosan gyakorolják azokat a gesztusokat, amelyeket nek mindig jogtalanul gyakorolnak.

Eppen ezért a náci-sajtó felháborodása a memelvidéki fajtisza halálraítéltetése alkalmából inkább mosolyt és megvetést érdemel, mint komoly meggondolást.

Azok, akik a jelenkor társadalmára a bar- barizmusnak, az embertelenségnek, az alanta- s indulatoknak olyan szörnyű áradatát zu- ditották rá, mint a Harmadik Birodalom szellemi és „erkölcsi” vezetői, csak faira hányják a borsót, amikor olyasmin háborod- nak fel, amely az ő felháborító tetteiknek még halvány árnyéka sem lehet.

Németországban nem ismernek kegyelmet a halálraítéltek számára, ellenben röhejjel és obszcur tréfákkal szokták aláfesteni a halálra kintzottak szenvedéseit.

Litvánia elnöke ellenben mégis megkegyel- mezett a négy német halálraítéltnak. Szeret- nők látni, hogy hasonló összeesküvés per- ben, amikor idegen faj, de német állampol- gárok esetleg Németország ellen fognak ha- sonlóan felvonulni, milyen magatartást fog tanusítani a közfelháborodást vezénylők mai náci-kórusa.

Meg vagyunk győződve róla, hogy ezek számára nem volna kegyelem.

Cionizmus és Palesztina-láz

Brodetsky professzor érdekes dolgokat mondott az angliai cionisták évi konferenciá- ján Londonban. A cionista exekutív politikai osztályának vezetője kioktatta az angol zsi- dókat arról, hogy mi is a cionizmus és a pa- lesztinai országépítés érteime.

Többek között kifejtette, hogy Palesztinát nem azért fedezték fel és kezdték építeni a cionisták, hogy bizonyos zsidók személyes ambícióit elégítse ki és szabad helyet adjon a személyes profit-hajszolásnak.

Valami más volt ennek a mozgalomnak a lendítő ereje és célja. A zsidókérdés meg- oldása. Nem a zsidók, az egyes és „kivéte- les” zsidók kérdésének, hanem a zsidó töme-gek problémájának megoldása. Ez az a szem-

Ötévi fegyházra és lefokozásra ítélték Dumitrescu tábornokot

Letu és Crivát ezredesek két-két évi fogházbüntetést kaptak

Bucuresti, május 18. (Az Uj Kelet tud.) A katonai és politikai világ feszült érdeklődése közepette ma hirdették ítéletet a bucaresti második hadtest hadbírósa Constantin Dumitrescu tábornok, volt csendőrségi vezér- felügyelő és büntársai ügyében. Mint ismer- tetes, Manu tábornok elnöklete alatt speciá- lis tábornokokból összeállított tanács tár- gyalta le ismételten a csendőrségnél elköve- tett milliós visszaélések ügyét. A több mint négy hétig elhuzódó tárgyalás során különös dolgok derültek ki a csendőrfőparancsnokság pénzkézeléséről és Dumitrescu tábornok constantamegyei birtokáról, amelyet rövid idő alatt, állami pénzzel és katonai munkaerővel milliókat érő mintagazdasággá alakított át. A pernek sajátos hátteret kölcsönzött az a tény, hogy a tábornok a legjobb összeköté- tesselkel rendelkező tiszt hírében állott vala- nikor és édesapja Puiu Dumitrescunak, az uralkodó volt magántitkárnak. A péntek éj- jeli tárgyaláson erre célozgatva hivatkozott Istrate Micescu védő a vádlott tábornok lo- vagiasságára, aki

kijelentem, hogy bármi legyen is az ítélet, el fogom hagyni a hadsereget, amelyet szeret- tem.

Szombat délután fejeződtek be a perbe- szédek, majd a hadbírósa két órai tanács- kozás után

Dumitrescu tábornokot sikkasztás és hi- vatalos hatalommal való visszaélés büntetéseben mondotta ki bűnösnek és ezért öt évi fegyházra és lefokozásra ítélte.

Letu és Crivát ezredeseket, a csendőrség intendatúrájának vezetőit két-két évi foghá- za és a hadseregből való eltávolításra íté- ltek, míg Dragomirescu és Teodorescu őrna- gyokat, valamint Negoescu és Niculescu ka- pitányokat felmentették a vád és annak kö- vetkezményei alól.

Az ítélet hatalmas feltűnést keltett. A vádlottak felfolyamodást jelentettek be az ítélet ellen. Az elitét vádlottakat azonnal letartóztatták.

Újabb hírek egy Hitler- ellenes merényletről

Varsó, május 18. A lengyel távirati iro- da hivatalosan megcáfolja azt a hírt, mint- ha Hitler ellen merényletet követtek volna el és ennek következtében Göring porosz miniszterelnöknek váratlanul el kellett utaznia Krakóból, ahol résztvett Pilsud- ki marsall temetésén. A hír teljes egészé- ben légbőlkapott. Göring tábornok Krak- óban maradt és szombaton este résztvett a vacsorán, amelyet a lengyel kormány a Pilsudski temetésén megjelent külföldi elő- kelőségek tiszteletére adott.

pont, melynek minden egyéni ambíció és profitkerésesen felül kell kerekednie és ez a szempont, mely minden zsidónak Paleszti- nához való viszonyát kell hogy meghatá- rozza.

Aktuális volt ez a beszéd Londonban. Az angol fővárosban, ahol sok zsidó él, aki csak most fedezte fel Palesztinát, aki eddig nem jegyzett Keren Hajeszdot, de jegyzett Ru- thenberg mérnök, a palesztinai elektromos- művek igazgatója által Londonban kiadott új részvényekre és rájött arra, hogy Palesz- tina jó üzlet.

Ehhez azonban nem is kell zsidónak lenni. Ezt például Hitler is tudja. A nemzeti so- cialista Németország Führereje is észrevette, hogy Palesztina jó üzlet és félretéve minden faji meggondolást igyekszik is jó üzleteket csinálni Palesztinával.

Ilyen jó üzlet az ugynevezett transzfer- egyezmény, mely minden Palesztinába vándorolt német zsidó tőkés után bizonyos meny- nyiségű német áru átvételét jelenti Palesz- tina részéről Németország számára.

Hitler bizonyára nem cionizmusból teszi ezt. Száraz üzleti számításból. Mint ahogy előtte és utána más államok is felfedezték a palesztinai piacot és igyekeznek a maguk áru számára megnyerni a prosperitási kis szigetét a Földközi tenger partján.

S jól van ez így. Ez az a pont, ahol kezd megváltozni a zsidók viszonya a többi né- pekhez. Ez az a pont, ahol kezdünk meg- szűnni mindig csak kéréget, üreskező kol- dusok lenni, akiknek viszonyát a többi né- pekhez a könyörgés és a könyörület hatá- rozta meg eddig. Most kezd lassan kialakulni az az érdekkölcsönösség, mely nép és nép,

ország és ország normális viszonyát meg- határozza s amely csak a zsidó és a többi népek viszonyában hiányzott.

De vezérlehetik-e zsidók kapcsolatát Pa- lesztinához pusztán olyan szempontok, ame- lyek ma — a palesztinai prosperitai idejé- ben — az idegen népeknél és országoknál, sőt Hitlernél is megtalálhatók?

Megengedhető, hogy zsidók viszonyát az épülő Palesztinához tisztán és szárazon üz- leti szempontok vezessék? Tisztán az egyéni spekuláció?

Aligha. A mai idők követelménye: a zsidó tőkét, a zsidó munkát, a zsidó kezdeményezést és az összes zsidó erőket olyképpen szolgálatába állítani az épülő országnak, hogy Palesztinában ne csak személyes érdekek és személyes profit hajszolásában éljék ki magukat, han- nem a zsidókérdés megoldási folyamatának eszközeivé legyenek.

Nemzeti fegyelem és irányított gazdasági terékenység! — ez a nagy követelmény, mellyel áll vagy bukik a palesztinai ország- építés. Mert az egyéni spekuláció, az árdra- gítás krízisbe sodorja az országot, megnehe- zíti a zsidó földvásárlást, csökkenti az or- szág befogadóképességét és a zsidó tőkés és a zsidó bevándorló így ahelyett, hogy más zsidók száainak útját egyengesse Paleszti- nába, más zsidók tizezreinek útját zárja el.

Brodetsky beszéde aktuális volt. Aktuális volt Londonban, de még időszerűbb lett vol- na a kontinens más részein, ahol ugynevezett „Palesztina-láz”-ban égnek a zsidók. Jó volna, ha ezek a beszédek mindenüvé he- hatólnának, ahol „Cion felé vágyva tekinte- nek hű szemek”.

VILAG TUKRÁ

Pilsudski halála után

Pilsudski marsall földi maradványait ma helyezik örök nyugalomra a varsói kirá- lyi palota alatt etlerülő híres katakom- bákba, ahol Lengyelország dicső korszaká- nak uralkodói pihennek. A nemzeti gyász oly impozáns méreteket öltött Lengyelor- szágbán, aminőben csak koronás államfők részesülnek. A temetés után azonban foko- zott aktualitást nyer nemcsak Lengyelor- szágból, de az egész politikai világ számára a kérdés: mi lesz Lengyelországban a mar- sall halála után? Hogyan alakul a belpoliti- kai helyzet és főleg hogyan fognak ala- kulni a lengyel külpolitika direktívái?

Ez év március 22-én a Varsóban szoká- sos pressziók közepette Pilsudski barátai keresztül vitték az alkotmány-módsítást. Az új alkotmány rendelkezései ellentmon- dásban állanak nemcsak a történelmi Len- gyelország alkotmányos vonalával, de a Pilsudski által 1918 november 22-én kihir- detett alkotmánnyal is, amelynek alapján a marsall államfő lett. Az új alkotmány megszűnteti az államhatalmak megoszlásá- nak elvét és az oszthatatlan hatalmat a köz- társasági elnök kezében koncentrálja. Az elnöknek többek között jogában áll felfigy- gesztetni a parlament által megszavazott törvények végrehajtását és dekrétumokkal kormányozni az országot, a képviselőház feloszlataának ideje alatt. Az elnök kine- vezi és visszahívja a kormányokat, össze- hívja, meghosszabbítja és feloszlathatja a képviselőházat és a szenátust, kinevezi a szenátorok egyharmadát, a legfőbb semmi- tőszék elnökét, a hadsereg főparancsnokát és főfelügyelőjét és ezen ténykedéseit csak Istennel és a saját lelkiismeretével szemben tartozik felelősséggel.

Ilyen körülmények között valószínűnek látszik, hogy a lengyel köztársaság jelenlegi elnöke igyekezni fog az új alkotmány által nyújtott eszközök révén legalább rész- ben fenntartani az eddigi rendszert. Min- den attól függ, hogy milyen magatartást fog tanusítani az egyetlen szervezett erő, amelyre eddig Pilsudski marsall politikája támaszkodott: a hadsereg. A lengyel had- sereg főparancsnokává most olyan tisztet neveztek ki, aki tartozkodó magatartást tanusított Pilsudski marsallal szemben és akiről köztudomású, hogy a nemzetközi helyzetet illetően Pilsudskitól eltérő véle- ményen van. Nincs kizárva tehát, hogy ez a döntő faktor kivonul a harcos politiká- ból. Az ezredesek, őrnagyok, kapitányok, főhadnagyok, hadnagyok, akiket a Pilsuds- ki rezsim kivételkötetett egyenruhájukból és a köztisztviselői keretek élére állított, ebben az esetben szembe kerülnek a na- gyon jól megszervezett ellenzéki pártokkal, amelyek felé a lengyel közvélemény szim- pátiái áramlanak.

Néhány hónapon belül ezek az erők szembe kerülnek egymással és valószínű, hogy ebből az összecsapásból a politikai pártok fognak győztesként kikerülni.

Külpolitikai téren az irányváltozás ta- lán még hamarabb bekövetkezik, mint a belpolitikában. Ezt ugyanis az összes szer- vezett politikai pártok követelik attól a pártkeretknélküli mozgalomtól, amelyet Pilsudski marsall a maga személye körül teremtett. Az egyik ellenzéki párt, amely a választási visszaélések és a politikai ül- dözések ellen különösképpen élesen harcol, vezetője utján a következőképpen fogal- mazta meg a külpolitikai helyzettel szem- ben állásfoglalását:

„Helyzetünk súlyos, Franciaország ha- tárai biztosítva vannak Anglia felől és ideig-óráig nélkülözhet bennünket. Kérdés az hogy Lengyelország is megengedheti- e ezt magának? A jelenlegi politikai hely- zetben mi Németország kezében vagyunk. Ne ringassuk magunkat illúziókban. Ami-

kor a németek keleti hódításairól beszélnek, nemcsak Oroszországot értik ezalatt, hanem a Balti-államokat és Lengyelországot is. Emlékezzünk csak vissza Németország terveire, Varsó elfoglalása és a breszlitovszki béke után. Céljuk az, hogy Lengyelország jelentőségét a minimálisra csökkentsék, német befolyás alá helyezték és pótkocsiként csatolják Németország kalandos keleti politikájához.

Amikor külpolitikánk mérlegét készítjük el, szomorúan kell megállapítanunk, hogy a németekkel kötött megnevezési szerződésünk a nemzetközi sakkasztalon folyó műveleteink összekuszálódása folytán nem erősítették meg külpolitikai helyzetünket. A helyzet a következő: Csehszlovákiával való kapcsolataink feszültek. Romániában a vezetők és a közvélemény egy tekintélyes része barátságatlanul van hangolva irántunk Magyarországgal való kapcsolataink miatt. Ugyanez okból nem néz bennünket jószemmel Jugoszlávia sem. Anglia paradox-szerűnek tekinti Németországgal való barátkozásunkat, minthogy a nagy Németország Hitler által prédikált elképzelése éles ellentétben áll Lengyelország létével és mai területi kiterjedésével. Az angol közvélemény szerint Lengyelország veszedelmes szerepet játszik. Ha ehhez hozzátesszük még, hogy Oroszország nem bízik a mi külpolitikai vezetőink pacifista törekvéseiben és hogy Franciaország nagy erőfeszítéseket tesz, hogy megtudja, miről tárgyalt Göring Varsóban, úgy meg kell állapítanunk, hogy külpolitikánk rosszszul van irányítva és nem érdemi meg azt a csodálatot, amelyet a kormányajtó vele szemben tanusít.

A lengyel közvélemény sűrűn hasonnoda, hogy kerüljünk ki a jelenlegi fenyegetően veszélyes helyzetből és térjünk vissza az őszinte és lojális politikához, mely jószomszédi viszonyt tart fenn a határos országokkal és ápolja az őszinte szövetséget Franciaországgal.

Külpolitikánk megjavítása a Franciaországgal való sajnálatos nézeteltérések likvidálásán kell, hogy kezdődjék. Németország, amely röviddel ezelőtt borzalmas vereséget szenvedett a háboruban, pszichológiai érzékének ismert hiánya következtében mozgósította maga ellen a béke összes védőit. Ezen egységes front élén olyan hatalmak állnak, mint Anglia, Franciaország, Olaszország és Oroszország. Németország kapitulálása elkerülhetetlen és közele. Lengyelországnak a győzők oldalán kell állania.

Ez a hosszú idézet kifejezésre juttatja a lengyel közvéleményben érvényesülő törekvéseket, amelyek vissza akarják vinni Lengyelországot arra a külpolitikai vonalra, amely az országot naggyá tette. Beck ezredes pozíciója kétségtelenül meggyengült Pilsudski marsall halála folytán. A harc a lengyel politikában rövidesen elkezdődik és kimenetelét nemcsak Lengyelország, de egész Európa is élénk figyelemmel várja.

LÁBFÁJÁSOK

nyílalló, kínzó
tyukszemek

fájdalmas bőrkeményedések
megszüntetője a valódi balzsamos

Szt. Rókus lábfürdő!

Próbálja ki. A tudományos módszerekkel tökéletesített, balzsamos Szt. Rókus-lábsóbból csekély mennyiséget felold és az oxigénnel dusan telített, gyöngyöző, jótékony meleg vízből áztatja lábait 10 percre. A fájdalmas zúzott, fejhorsolások, fagyások, viszketések, kínzó érzések, a boka és lábfej duzzadásai már az első lábfürdő után megszűnnek. Hosszabb áztatás annyira megpuhítja a tyukszemeket egészen a gyökérig, hogy kézzel, kés nélkül, kiemelhetők. Egy kiadós csomag Rókus-só 25 lejért beszerezhető.

Nyolcszáz külföldi orvos a bécsi orvoskongresszuson

Az Allgemeines Krankenhaus százötven éves. A kongresszus programja: a magas vérnyomás, a hormon-kutatás és a diftéria

Bécs, május 18. Tegnap nyitott meg az osztrák fővárosban az orvoskongresszus, amelyet ezuttal az Allgemeines Krankenhaus fejeletésének 150-ik évfordulója alkalmából rendeztek. Az Allgemeines Krankenhaus II. József alapítása és a világ egyik leghíresebb klinikája, ahol olyan kiválóságok folytának ma is tudományos kutatásokat, mint Wagner-Jauregg, Eiselsberg, Wenkebach és sok más orvosi nevezetesség.

A kongresszus programján a legaktuálisabb orvosi problémák állnak: a magas vérnyomás, a diftéria és más járványok okainak kiderítése, a hormon-kutatás eredményei és a legújabb sebészeti vívmányok. Mindezeket alaposan fogják megvitatni a kongresszuson, amely mellett gyógyszer-tani és orvostechnikai kiállítás is működik az Allgemeines Krankenhausban. A kiállítás megnyitása alkalmá-

val nyolcszáz külföldi orvos volt Bécsben. E hó 18-án nyitott meg a természettudományi muzeumban az orvostörténeti kiállítás is. A megnyitó beszédet Miklas köztársasági elnök tartotta. Ugyancsak ma nyitották meg az Allgemeines Krankenhaus jubileumi ünnepségeit. A megnyitó beszédet dr. Schuschnigg kancellár és Neustadter-Stürmer miniszter, továbbá Richard Schmits polgármester tartották.

Az ünnepi beszédek után leleplezték Johann Péter Frank orvos-igazgató szobrát, aki 1795-től 1805-ig vezette az Allgemeines Krankenhaus. A szoborleleplezésen dr. Wagner-Jauregg tanár tartotta az ünnepi beszédet. A vendégek az ünnepségek után a badeeni fürdőigazgatóság meghívására átutaztak Badenbe, ahol megtekintették a régi fürdő modern berendezéseit.

A német tőkével együtt a német politika is be akar törni Romániába

Mi van a titokzatos román-német gazdasági tárgyalások mögött

Bucuresti, május 18. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a német kormányok egy küldöttsége már hetek óta Bucarestben tartózkodik, ahol gazdasági kérdésekről folytat tárgyalásokat. A küldöttség tagjai az ipar és kereskedelmi minisztérium és a külügyminisztérium kitüntetett fogadtatásban részesítette. A király is fogadta a vendégeket, a külügyminisztériumban pedig a tegnapi dezsónén Titulescu külügyminiszter mondtó toaszott a német vendégek tiszteletére és beszédében felköszöntötte a Führert is. A németek részéről von Pochhammer a királyt köszöntötte fel toaszójában.

Különleges elbánás a német tőkének

A németek látogatásával kapcsolatban a bucaresti sajtó is állásfoglalt. Egyes lapok feltűnően tartják, hogy a német delegációval folytatott tárgyalásoknak olyan jelentőséget tulajdonítanak és a tárgyalások menetét a legnagyobb diszkrécióval kezelik. A Lupta megállapítja, hogy a legtermészetesebb dolog a világon, hogy a két ország rendezze a közöttük fennálló vitás kérdéseket. Az utóbbi napokban azonban a megbeszélések különleges utra tértek azokkal a befektetésekkel kapcsolatban, amelyeket a németek fognak eszközölni az országban és különösképpen a petróleumiparban. A beruházásokat a Romániában „befagyott” követelések erejéig eszközli Németország. Ezeket a követeléseket és a fennálló devizarendelket nem tudták behajtani a német hitelezők.

A petróleumiparban való befektetések kérdésében egészen feltűnő titokzatoság

veszi körül a tárgyalásokat. Eppen ezért, beavatott körökben politikai jelentőséget adnak a tárgyalásoknak, amelyek körül nagyjelentőségű politikai viták folynak. A helyzet különös voltát elsősorban az hangsúlyozza ki, hogy az ipar és kereskedelmi minisztérium részéről az utóbbi időben határozott ellenszenv nyilatkozott meg a külföldi tőkéről petroleumtársaságok iránt.

Ennek ellenére, a német tőkének a román petroleumiparba való bevonulását jelentős kedvezményekkel segítik elő, de ugyanakkor a minisztérium védelme alatt még néhány jelentékeny termelési ágba is megnyílik a német tőke bevonulásának lehetősége.

Miért van a nagy érdeklődés?

A problémának van azonban egy oldala, mely különösképpen ad okot aggodalomra. A német tőkének a román petroleumipar iránti érdeklődése ugyanis a német fegyverkezési folyamatban leli magyarázatát, mert Németországnak, amelynek ismeretesen nincsen petroleuma, gondoskodnia kell minél nagyobb petroleum-termék tartalékról, hogy légi és tengeri haderejét elláthassa.

Ismerni kell még azt a német tendenciát is, amellyel a magántőke behatolását forszírozza egyes országokban éppen azért, hogy megtörje a németellenes hangulatot és megnyerje a tőkés közvéleményt a német imperialista céloknak. Ilyen szempontból tekintve a német-román gazdasági tárgyalásoknak jelentős következményei is lehetnek, amelyeket francia-barát politikai körökben élénken kommentálnak.

A trónörökös mulat...

Mihály vajda a régi Bucuresti leghíresebb csárdájában

Bucuresti, május 18. Eppen a Károly-parkban tartózkodunk, amikor Mihály nagyvajda osztálytársaival kényelmes világoskék karosszériás autóbusszon a kiállítás megtekintésére odaérkezett. A jókedvű csoport azonnal felszállt a 4-es számú lovasuttra. A trónörökös egyszerre két lépcsőt is átugrik. Utána az osztálytársai.

Donescu polgármester és Palauganu ezredes-adjutáns az első lépcsőknél kapaszkodnak a lovasuttra, mire a trónörökös kedélyesen rájuk szól:

— Önök úgy látom szabálytalanul szállottak fel az első lépcsőknél. Ugy tudom, hogy ott csak a rendőröknek van megengedve.

Fotóriporterek

Fotóriporterek veszik körül a lovas járművet. Donescu polgármester mingyárt „önzetlenül” közbélép az érdekükben:

— Fenség, egy képet?...

Mihály vajda engedelmesen előrejön s a villamoskalauz mellé áll — aki egyébként a bucaresti kalauzok veteránja.

A fotógépek kattogása meglepi a két öreg lovat s a következő percben lassu trappban megindulnak.

A Manuc-csárdában

A lovasutból a Hanul lui Manuc (Manuc-csárda) előtt száll le a hancurozó kedvében levő kompánia... A vajda maga tartotta kezében a gyeplőket s nógatta a két kivénült „paripát”.

A Manuc-csárdában minden készen várja a fejedelmi vendéget. A régi „Socecu” könyvkereskedés feletti balkónon a gazdasszony dalolja a fogadj Istent. A bojáróknak felöltözött „bojárók” abbahagyják a tereferét, leteszik a „nargilét” (ópiumdohányos közös pipát) és földig hajolnak a fejedelmi nép előtt. S a fejedelmi nép máris felmegy a

EBBEN A 3 CSOMAGOLÁSBAN

KAPHATÓ A MESÉSILLATU

KÖLNIVIZ

extase
NORTIER

ILLATSZERGYÁR CSODÁLATOS KÉSZÍTI

csárdába.

A műucca végéről, ahol a mogosai hid áll erősödik a lárna. A bojárók közelednek emelkedve, az asszonyok meg az apródjaik.

Barbu Lantaru

Megkezdődik a Manuc-csárdában a nagy mulatozás. A sarokban felhangzik Barbu Lantaru bandájának a muzsikája; siró, panaszos, keleti melódiák.

A kormosképi hamisítatlan argóban kiált rá a bámészkodó „köznépre”:

— Tűnjetek el innen, nem látjátok, hogy most a nagyurak akarnak mulatni?

Majd a nagyurak felé fordulva cigányosan mondja:

— Ehej hej! Sokat látott már Barbu, én van végre ismét a nagy, uri gyülekezet. Hiába, Barbu nélkül nincs jókedv és mulatás. Ha csibukot szivnak, vagy ha kávét isznak, ha csak bojár avagy pasa, még a király, vagy ha basa, Barbu nélkül ki mulatna?! Eljen Ofelsége!

A nagyvajda és kollégái hangosan kacagnak, hogy kifakad tőle a könnyük.

A zajafet

A „zajafet” ahogy a nagy mulatozást az elmúlt időkben a Manuc-csárdában neveztek, tovább folyik és most új látványosságok következnek. Minden úgy van, mint ezelőtt száz esztendővel.

A vendégeknek ezalatt felszolgálják az ebédet. Ugy mint régen: agyagedényekben, fakánállal... és Barbu Lantaru rég letűnt idők dicsőségét énekli meg, fájó nosztalgiaival. Majd elfárad és mélyen hajlongva, hegydűjével a hóna alatt, elvonul, mialatt a trónörökös kelkesen megtapsolja.

A nagyvajda csak az első felét tudja elfogyasztani s nincs türelme tovább is helyén maradni...

Szemfényvesztők

Jönnek a szemfényvesztők. Tojások, galambok és egyéb tárgyak kerülnek elő az ezüstvarázsolt kabátjükből.

Grigorescu ezredes-adjutáns a trónörökös felé kiált:

— Fenség, kihív az étel...

De ki tud ilyenkor enni? Pedig az étel is korszerűek, a felszolgáló személyzet pedig korszerű, buggyos ruhát visel.

Jön a tűznyelő és jön aztán a kardnyelő. A nagyvajda mintha sohase látott volna efélet, egyik kezében a villával, másikban késsel csodálkozik, közel megy a tűznyelőhöz és majdnem meghatódva kérdi tőle:

— Igaz hogy magának sok gyermeke van? A tűznyelő eloltja a szájában a lángokat és miközben megerednek szeméből könnyek, meghatódva mondja:

— Igaz, Fenség, hat gyermekem tartás meg az Isten nekem ógat.

Mihály nagyvajda diszkérten egy pénzbenyújt át neki. Aztán a kardnyelővel ad és a többieknek, az ekilibristának, a beszélőnek és Barbu Lantarunak.

De azután kedélyesen tovább folyik „zajafet” a trónörökös osztálya hangos kacagása közepette.

— A népszövetségi tanács ülészaklár napirendje. Genfből jelentik: A népszövetségi tanácsülés napirendjén az olasz-abesszini viszály, a politikai emigránsok problémája, marseillei büntény ügyéről szóló előadólentéstétel és az Irak és Irán közötti hátkonfliktus szerepelnek.

Bucuresti, május 18. Junius első napján kongresszust tart az Argetoianu pártja is, junius 8—9-re szűsát, Argetoianu politikai csoportjának munkatársai kongresszus a párt, amelyet az hívnak össze.

A rom

— Nincs szó — sem a párt programjában, amelycs nagy tömeggyűlésrőmében a központi lapok munkatársai kongresszus vezeték öt—öt t kongresszuson a venni. A kongresszsteremben, hanem kis termében f szándékunkban p tatni. Ebben a k mást kell tennem ramok megváltoz bizonyos ideológi ha a program m maga a párt is.

— Egy párt program meg lehet jelölni párt egész politik raszpárt program a programnak az vékenységét konc rális párt, mely selője, a háboru vergődött társada ni és megvédeni a agrárunió az öss gazdasági probl prizmáján keresz Mit lehet változt kon? Semmit, me den pártnak átal

— Van a párt tája: a kormány rész a pártok id másrészt a lehet körülményektől f egyszer vagy ké ramot megváltozt ismeretlenség és lelőtlen politikus

— Mi a dolgok ják. A programu csak azt „hisszük mindennél előbb azt is, hogy ezek oldásával rendez vil fennálló poli sági problémák n

— Ezért a mi összeállításán fá munkat mindenki mi változtatni v ramot nem kész zük a kormányz alkotni abban a n

— Anyázás felelős kori pillanat kö ségeinek megfele hát megelégszik vezetí ügyek elit ügyeket a nagy gyalja.

— Ezeket a k mérten csoportos ben szakértő fog ni. A jelentése meg fogja vita megoldásokat f agrárunió, a jel megvalósíthatón sok nem lehetne körülmények kö nak a kormány esetleg változott majd létre.

Ezután Arget ismertette prog részében a mező

kor a németek keleti hódításairól beszélnek, nemcsak Oroszországot értik ezalatt, hanem a Balti-államokat és Lengyelországot is. Emlékezzünk csak vissza Németország terveire, Varsó elfoglalása és a breszlitovszki béke után. Céljuk az, hogy Lengyelország jelentőségét a minimálisra csökkentsék, német befolyás alá helyezték és pótkocsiként csatolják Németország kalandos keleti politikájához.

Amikor külpolitikánk mérlegét készítjük el, szomorúan kell megállapítanunk, hogy a németekkel kötött megneemtámadási szerződésünk a nemzetközi sakkjátszma folytatott műveleteink összekuszálódása folytán nem erősítették meg külpolitikánk helyzetünket. A helyzet a következő: Csehszlovákiával való kapcsolataink feszültek. Romániában a vezetők és a közvélemény egy tekintélyes része barátságtalanul van hangolva irántunk Magyarországgal való kapcsolataink miatt. Ugyanez okból nem néz bennünket jószemmel Jugoszlávia sem. Anglia paradox-szerűnek tekintti Németországgal való barátkozásunkat, minthogy a nagy Németország Hitler által predikált elképzelése éles ellentétben áll Lengyelország létével és mai területi kiterjedésével. Az angol közvélemény szerint Lengyelország veszedelmes szerepet játszik. Ha ehhez hozzáteszük még, hogy Oroszország nem bízik a mi külpolitikai vezetőink pacifista törekvéseiben és hogy Franciaország nagy erőfeszítéseket tesz, hogy megtudja, miről tárgyal Goring Varsóban, úgy meg kell állapítanunk, hogy külpolitikánk rossz szul van irányítva és nem érdemli meg azt a csodálatot, amelyet a kormányajtó vele szemben tanusít.

A lengyel közvélemény sürgősen hasson oda, hogy kerüljünk ki a jelenlegi fenyegetően veszélyes helyzetből és térjünk vissza az őszinte és lojális politikához, mely jószomszédi viszonyt tart fenn a határos országokkal és ápolja az őszinte szövetséget Franciaországgal.

Külpolitikánk megjavítása a Franciaországgal való sajnálatos nézeteltérések likvidálásán kell, hogy kezdődjék. Németország, amely röviddel ezelőtt borzalmas vesereséget szenvedett a háborúban, pszichológiai érzékének ismert hiánya következtében mozgósította maga ellen a béke összes védőit. Ezen egységes front élén olyan hatalmak állnak, mint Anglia, Franciaország, Olaszország és Oroszország. Németország kapitulálása elkerülhetetlen és közele. Lengyelországnak a győzők oldalán kell állania.

Ez a hosszú idézet kifejezésre juttatja a lengyel közvéleményben érvényesülő törekvéseket, amelyek vissza akarják vinni Lengyelországot arra a külpolitikai vonalra, amely az országot nagyvá tette. Beck ezredes pozíciója kétségtelenül meggyengült Pilsudski marsall halála folytán. A harc a lengyel politikában rövidesen elkezdődik és kimenetelét nemcsak Lengyelország, de egész Európa is élénk figyelemmel várja.

LÁBFÁJÁSOK nyílálló, kínzó tyukszemek

fájdalmas bőrkeményedések
megszüntetője a valódi balzsamos

Szt. Rókus lábfürdő!

Próbálja ki. A tudományos módszerekkel tökéletesített, balzsamos Szt. Rókus-lábsóból csekély mennyiséget felold és az oxigénnel dusan telített, gyöngyöző, jótékony meleg vízben áztatja lábait 10 percig. A fájdalmas zibbadások, fejhörzsolások, fagyások, viszketések, kínzó érzések, a boka és lábfej duzzadásai már az első lábfürdő után megszűnnek. Hosszabb áztatás annyira megpuhítja a tyukszemeket egészen a gyökeréig, hogy kézzel, kés nélkül, kiemelhetők. Egy kiadós csomag Rókus-só 25 lejért beszerezhető.

Nyolcszáz külföldi orvos a bécsi orvoskongresszuson

Az Allgemeines Krankenhaus százötven éves. A kongresszus programja: a magas vérnyomás, a hormon-kutatás és a diftéria

Bécs, május 18. Tegnap nyílt meg az osztrák fővárosban az orvoskongresszus, amelyet ezuttal az Allgemeines Krankenhaus fennállásának 150-ik évfordulója alkalmából rendeztek. Az Allgemeines Krankenhaus II. József alapítása és a világ egyik leghíresebb klinikája, ahol olyan kiválóságok folytatnak ma is tudományos kutatásokat, mint Wagner-Jauregg, Eiselsberg, Wenkebaen és esők más orvosi nevezetessége.

A kongresszus programján a legaktuálisabb orvosi problémák állnak: a magas vérnyomás, a diftéria és más járványok okainak kiderítése, a hormon-kutatás eredményei és a legújabb sebészeti vívmányok. Mindezeket alaposan fogják megvitatni a kongresszuson, amely mellett gyógyszer-tani és orvostech-nikai kiállítás is működik az Allgemeines Krankenhausban. A kiállítás megnyitása alkalmá-

val nyolcszáz külföldi orvos volt Bécsben. E hó 18-án nyílt meg a természettudományi múzeumban az orvostörténeti kiállítás is. A megnyitó beszédet Miklós köztársasági elnök tartotta. Ugyancsak ma nyitották meg az Allgemeines Krankenhaus jubiláris ünnepségeit. A megnyitó beszédet dr. Schuschnigg kancellár és Neustadter-Stürmer miniszter, továbbá Richard Schmits polgármester tartották.

Az ünnepi beszédek után leleplezték Johann Péter Frank orvos-igazgató szobrát, aki 1795-től 1805-ig vezette az Allgemeines Krankenhaus. A szoborleleplezésen dr. Wagner-Jauregg tanár tartotta az ünnepi beszédet. A vendégek az ünnepségek után a badeeni fürdőigazgatóság meghívására átutaztak Badenbe, ahol megtekintették a régi fürdő modern berendezéseit.

A német tőkével együtt a német politika is be akar törni Romániába

Mi van a titokzatos román-német gazdasági tárgyalások mögött

Bucuresti, május 18. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a német kormány egy küldöttsége már hetek óta Bucurestiben tartózkodik, ahol gazdasági kérdésekről folytat tárgyalásokat. A küldöttség tagjait az ipar és kereskedelmi minisztérium és a külügyminisztérium kitüntetett fogadtatásban részesítette. A király is fogadta a vendégeket, a külügyminisztériumban pedig a tegnapi dezsónén Titulescu külügyminiszter mondott toasztot a német vendégek tiszteletére és beszédében felköszöntötte a Führert is. A németek részéről von Pöchhammer a királyt köszöntötte fel toasztjában.

Különleges elbánás a német tőkének

A németek látogatásával kapcsolatban a bucaresti sajtó is állásfoglalt. Egyes lapok feltűnően tartják, hogy a német delegációval folytatott tárgyalásoknak olyan jelentőséget tulajdonítanak és a tárgyalások menetét a legnagyobb diszkrécióval kezelik. A Lupta megállapítja, hogy a legtermészetesebb dolog a világon, hogy a két ország rendezze a közöttük fennálló vitás kérdéseket. Az utóbbi napokban azonban a megbeszélések különleges utra tértek azokkal a befektetésekkel kapcsolatban, amelyeket a németek fognak eszközölni az országban és különösképpen a petróleumiparban. A beruházásokat a Romániában „befagyott” követelések erejéig eszközli Németország. Ezeket a követeléseket és a fennálló devizarendeléseket nem tudták behajtani a német hitelezők.

A petróleumiparban való befektetések kérdésében egészen feltűnő titokzatosság

veszi körül a tárgyalásokat. Eppen ezért, beavatott körökben politikai jelentőséget adnak a tárgyalásoknak, amelyek körül nagyjelentőségű politikai viták folynak. A helyzet különös voltát elsősorban az hangsúlyozza ki, hogy az ipar és kereskedelmi minisztérium részéről az utóbbi időben határozott ellenszenv nyilatkozott meg a külföldi tőkéről petróleumtársaságok iránt.

Ennek ellenére, a német tőkének a román petróleumiparba való bevonulását jelentős kedvezményekkel segítik elő, de ugyanakkor a minisztérium védelme alatt még néhány jelentékeny termelési ágba is megnyílik a német tőke bevonulásának lehetősége.

Miért van a nagy érdeklődés?

A problémának van azonban egy oldala, mely különösképpen ad okot aggodalomra. A német tőkének a román petróleumipar iránti érdeklődése ugyanis a német fegyverkezési folyamatban leli magyarázatát, mert Németországnak, amelynek ismeretesen nincsen petróleuma, gondoskodnia kell minél nagyobb petróleum-termék tartalékról, hogy légi és tengeri haderejét elláthassa.

Ismerni kell még azt a német tendenciát is, amellyel a magántőke behatolását forszirozza egyes országokban éppen azért, hogy megtörje a németellenes hangulatot és megnyerje a tőkés közvéleményt a német imperialista céloknak. Ilyen szempontból tekintve a német-román gazdasági tárgyalásoknak jelentős következményei is lehetnek, amelyeket francia-barát politikai körökben élénken kommentálnak.

A trónörökös mulat...

Mihály vajda a régi Bucuresti leghíresebb csárdájában

Bucuresti, május 18. Eppen a Károly-parkban tartózkodtunk, amikor Mihály nagyvajda osztálytársaival kényelmes világoskék karosszériás autóbusszon a kiállítás megtekintésére odaérkezett. A jökevdű csoport azonnal felszállt a 4-es számú lovasuttra. A trónörökös egyszerre két lépcsőt is átugrik. Utána az osztálytársai.

Donescu polgármester és Palageanu ezredes-adjutáns az első lépcsőknél kapaszkodnak a lovasuttra, mire a trónörökös kedélyesen rájuk szól:

— Önök úgy látom szabálytalanul szállottak fel az első lépcsőknél. Ugy tudom, hogy ott csak a rendőröknek van megengedve.

Fotóriporterek

Fotóriporterek veszik körül a lovas járművet. Donescu polgármester mingyárt „önzetlenül” közbél az érdekükben:

— Fenség, egy képet? ...

Mihály vajda engedelmesen előrejön s a villamoskalauz mellé áll —, aki egyébként a bucaresti kalauzok veteránja.

A fotógépek kattogása meglepi a két öreg lovat s a következő percben lassu trappban megindulnak.

A Manuc-csárdában

A lovasutból a Hanul lui Manuc (Manuc-csárda) előtt száll le a hancurozó kedvében levő kompánia. A vajda maga tartotta kezében a gyeploket s nógatta a két kivenült „paripát”.

A Manuc-csárdában minden készen várja a fejedelmi vendéget. A régi „Socecu” könyvkereskedés feletti balkónon a gazdasszony dalolja a fogadj Istent. A bojáróknak felöltözött „bojárók” abbahagyják a tereferét, leteszik a „nargilét” (ópiumdohányos közös pipát) és földig hajolnak a fejedelmi nép előtt. S a fejedelmi nép máris felmegy a

EBBEN A 3 CSOMAGOLÁSBAN

KAPHATÓ A MESÉSILLATÚ
KÖLNIVIZ

**extase
NORTIER**

ILLATSZERGYÁR CSODALATOS KÉSZÍTE

csárdába.

A műcsoda végéről, ahol a mogosai hid áll, erősödik a láрма. A bojárók közelednek énekelve, az asszonyok meg az apródjaik.

Barbu Lantaru

Megkezdődik a Manuc-csárdában a nagy mulatozás. A sarokban felhangzik Barbu Lantaru bandájának a muzsikája; siró, panaszos, keleti melódiák.

A kormosképi hamisítatlan argóban kiált rá a bámészkodó „köznépre”:

— Tűnjetek el innen, nem látjátok, hogy most a nagyurak akarnak mulatni?

Majd a nagyurak felé fordulva cigányosan mondja:

— Ehej hej! Sokat látott már Barbu. Itt van végre ismét a nagy, uri gyülekezet. És hiába, Barbu nélkül nincs jókedv és mulatás. Ha csibukot szívnak, vagy ha kávét isznak, ha csak bojár avagy pasa, még ha király, vagy ha basa, Barbu nélkül ki mulatna?! Eljen Öfelsége!

A nagyvajda és kollégái hangosan kacagnak, hogy kifakad tőle a könnyűk.

A zajafet

A „zajafet” ahogy a nagy mulatozást az elmúlt időkben a Manuc-csárdában nevezték, tovább folyik és most új látványosságok következnek. Minden úgy van, mint ezelőtt száz esztendővel.

A vendégeknek ezalatt felszolgálják az ebédet. Ugy mint régen: agyagedényekben fakanállal... és Barbu Lantaru rég letűnt idők dicsőségét énekl meg, fájó nosztalgiaival. Majd elfárad és mélyen hajlongva, hegedűjével a hóna alatt, elvonul, mialatt a trónörökös lelkesen megtapsolja.

A nagyvajda csak az első felét tudja elfogyasztani s nincs türelme tovább is a helyén maradni...

Szemfényvesztők...

Jönnek a szemfényvesztők. Tojások, galambok és egyéb tárgyak kerülnek elő az elvarázsolt kabátjükből.

Grigorescu ezredes-adjutáns a trónörökös felé kiált:

— Fenség, kihül az étel...

De ki tud ilyenkor enni? Pedig az étel is korszerűk, a felszolgáló személyzet pedig korszerű, buggyos ruhát visel.

Jön a tűznyelő és jön aztán a kardnyelő. A nagyvajda mintha sohase látott volna efélet, egyik kezében a villával, másikban a késsel csodálkozik, közel megy a tűznyelő hőz és majdnem meghatódva kérdi tőle:

— Igaz hogy magának sok gyermeke van?

A tűznyelő eloltja a szájában a lángokat és miközben megerednek szeméből a könnyek, meghatódva mondja:

— Igaz, Fenség, hat gyermekem van tartsa meg az Isten nekem őket.

Mihály nagyvajda diszkerten egy pénzadományt nyújt át neki. Aztán a kardnyelő ad és a többieknek, az ekilibristának, a hasbeszélőnek és Barbu Lantarunak.

De azután kedélyesen tovább folyik „zajafet” a trónörökös osztálya hangos kacagása közepette.

(h. e.)

— A népszövetségi tanács ülészakán napirendje. Genfből jelentik: A népszövetségi tanácsülés napirendjén az olasz-abesszini viszály, a politikai emigránsok problémája, marsellei büntény ügyéről szóló előadói jelentéstétel és az Irak és Irán közötti határkonfliktus szerepelnek.

Bucuresti, május 18. Junius első napjaiban kongresszust tartana Argetoianu pártja, a is, junius 8—9-re hívását, Argetoianu, a politikai csoportja a lapok munkatársainak kongresszus a párt, tele, amelyet az alap hívnak össze.

A román

— Nincs szó — me sem a párt programja valamilyen nagyjelentő tömeggyűlésről. A mében a központi távul a kongresszuson vezeték öt—öt tagja kongresszuson alig 5 venni. A kongresszus teremben, hanem a kis termekben fogják szándékunkban programolni. Ebben a kérdés mást kell tennem: nem ramok megváltoztatni bizonyos ideológia alha a program megv maga a párt is.

— Egy pártprogram meg lehet jelölni és párt egész politikai programját a programnak az elér vékenységét koncentrára is párt, mely a vá sejöje, a háboru meg vergődött társadalomni és megvédeni a kap agráriunió az összes gazdasági problémá prizmáján keresztül. Mit lehet változtatni kon? Semmit, mert minden pártnak átalakul

A mez

— Van a pártprogramja: a kormányzati részt a pártok ideológ másrészt a lehetőleg körülményektől függ egyszer vagy kétszer ramot megváltoztatni ismeretlenség és politikai letöltlen politikikusok

— Mi a dolgokat e ják. A programunk csak azt hisszük, ha mindennél előbbreval azt is, hogy ezeknek oldásával rendezhető vil fennálló politikai sági problémák meg

— Ezért a mi párt összeállításán fárado munkat mindenki ismeri változtatni valóramot nem készíthet zük a kormányzás fealkotni abban a pillan nyánzás felelősségét kori pillanat követel ségeinek megfelelően hát megelégszik azaz vezetői ügyek elintézés ügyeket a nagynyilv gyalja.

— Ezeket a kérdé mérten csoportosított ben szakértő fog a d ni. A jelentések meg fogja vitatni a megoldásokat fog ja agráriunió, a jelen megvalósíthatónak t sok nem lehetnek ért körülmények között nak a kormányzati esetleg változott kör majd létre.

Ezután Argetoianu ismertette programj részében a mezőgazd

ARGETOIANU:

A román politikából kizárták a logikát...

Argetoianu pártja június 8. és 9-én tartja évi kongresszusát. Miben áll az Agrárunió programja

Bucuresti, május 18. (Az Uj Kelet tud.) Június első napjaiban egész sereg pártkongresszust tartanak Bucurestiben. Így Argetoianu pártja, az „Uniunea agrară” is, június 8—9-re hívta össze évi kongresszusát, Argetoianu, akinek most a legkisebb politikai csoportja van a parlamentben, a lapok munkatársainak elmondotta, hogy a kongresszus a párt rendes évi összejövétele, amelyet az alapszabályok értelmében hívnak össze.

A román pártok és programjuk

— Nincs szó — mondotta Argetoianu — sem a párt programjának revíziójáról, sem valamelyes nagyjelentőségű akciót beindító tömeggyűlésről. Alapszabályaink értelmében a központi tanács 200 tagjain kívül a kongresszuson csak a megyei szervezetek öt-öt tagja jelenhet meg. Így a kongresszuson alig 500 ember fog részt venni. A kongresszust ezért nem is a Rio teremben, hanem a Brăzoianu ucca egyik kis termében fogják megtartani. Nincs szándékunkban programunkat megváltoztatni. Ebben a kérdésben egyébként valomást kell tennem: nem értem a párt programok megváltoztatását. Valamely párt bizonyos ideológia alapján épül fel, tehát ha a program megváltozik, megváltozik maga a párt is.

— Egy pártprogramot néhány szóban meg lehet jelölni és ez meg határozza a párt egész politikai vonalát. A nemzeti parasztpárt programja a parasztállam; ennek a programnak az elérésére a párt egész tevékenységét koncentrálni. A nemzeti liberális párt, mely a városi polgárság képviselője, a háború megrázkódásaiból kivergődött társadalomban akarja megtartani és megvédeni a kapitalista érkeket. Az agrárunió az összes politikai, szociális és gazdasági problémákat az agrárérdekek prizmáján keresztül akarja megvalósítani. Mit lehet változtatni ezeken a programokon? Semmit, mert minden változás minden pártnak átalakulását eredményezné...

A mezőgazdaság primátusa

— Van a pártprogramnak még egy fajtája: a kormányzási program. Ezek egyrészt a pártok ideológiai beállítottságától, másrészt a lehetőségektől és kormányzási körülményektől függenek. Minden évben egyszer vagy kétszer kormányzási programot megváltoztatni a legnagyobb lelkiismeretlenség és politikai játék, amely felelőtlen politikások szórakoztatására való. — Mi a dolgokat egészen másképpen látják. A programunk le van szegezve. Nem csak azt hisszük, hogy az agrárkérdések mindennél előbbrevalók Romániában, de azt is, hogy ezeknek a problémáknak megoldásával rendezhetők az összes ezen kívül fennálló politikai, szociális és gazdasági problémák megoldása is.

— Ezért a mi pártunk nem fog program összeállításán fáradozni. A mi pártprogramunkat mindenki ismeri és nincs rajta sem mi változtatni valónk. Kormányzati programot nem készíthetünk, mert nem érezzük a kormányzás felelősségét. Meg fogjuk alkotni abban a pillanatban, mihielyt a kormányzás felelősségét éreznünk fogjuk, az akkori pillanat követelményeinek és lehetőségeinek megfelelően. Kongresszusunk tehát megelégszik azzal, hogy a folyó szervezeti ügyek elintézésén kívül, az aktuális ügyeket a nagynyilvánosság előtt megtárgyalja.

— Ezeket a kérdéseket jelentőségükhöz mérten csoportosítottam és mindegyik esetben szakértő fog a dolgokról jelentést tenni. A jelentések alapján a kongresszus meg fogja vitatni a kérdéseket és olyan megoldásokat fog javasolni, amelyeket az agrárunió, a jelen körülmények között, megvalósíthatónak tart. Ezek a megoldások nem lehetnek érvényesek, csakis a mai körülmények között és nem prejudikálhatnak a kormányzási program fölött, amely esetleg változott körülmények között jön majd létre.

Ezután Argetoianu pontokba foglalva ismertette programját, melynek jelentős részében a mezőgazdasági termelés meg-

szervezése és értékesítése foglalkoztatja. Argetoianu programja a mezőgazdasági termelés gyakorlati megoldásait öleli fel és a kertészettől kezdve a halászatig, minden őstermelői tevékenységet felölel.

A logika kizárása

Ami az agrárunió politikai magatartását illeti, Argetoianu a következőket mondotta: — Ez a kérdés nem a kongresszusra, hanem csak a pártvezetőségre és annak központi tanácsára tartozik. A kongresszus ilyen

kérdésben csak akkor dönthet, ha bizonyos politikai határozatok megváltoztatnák a párt strukturáját.

— Nem látja-e ön, — tette fel a kérdést az újságíró — hogy nagyobb politikai változások előtt állunk Romániában?

— Nem tudok erre válaszolni — mondotta Argetoianu — mert nem vagyok jó. A mi drága Romániánkban odáig jutottunk, hogy a logikát kizártuk a politikából, tehát semmiféle ész-szerű előrelátásnak sem lehet sikere.

A magántulajdon jogának elismerésére készül a Szovjet

Az összes szovjet-alattvalók egyenjogúsítását készítik elő

Moszkva, május 18. A szovjet vezetők-reiben éppen úgy, mint diplomáciai berkekben általános feltűnést keltett az a kommuniké, amelyet a népbiztosok tanácsa a francia-szovjetorsz szerződés aláírásával kapcsolatosan tett közzé. A nyilatkozatban Stalin elismeri és elfogadja Franciaországnak azt a jogát, hogy olyan létszámú hadsereget tartson fenn, amely a biztonságához szükséges.

Ezt a nyilatkozatot Oroszországban óriási horderejűnek tartják a szovjet vezérszéről. Nemzetközi vonatkozásban ez

megfelel annak a politikának, amelynek a szovjet beföldön vetette meg most az alapját. Az új politikai irány abban áll, hogy a szovjet elismeri az egyenlő elbánás jogát, amely Oroszország minden lakójának kijár, akár kommunisták akár nem. Vonatkozik ez a magántulajdonra is, amelynek garantálására a legközelebbi időben már sor kerül.

Azt hiszik, hogy Sztalin nyilatkozata jelelőképpen befolyással lesz a kommunizmus általános fejlődésére.

Cuza professor akciója a francia-orosz szerződés ellen

Franciaellenes röpiratok a főváros uccáin

Bucuresti, május 18. Tegnap este a főváros uccáin különös tartalmu röpcédulákat osztogattak. A röpcédulák az „Apărarea Natională”, Cuza hivatalosának egyik cikkét népszerűsítették. A röpcédula címe: „A francia-orosz szövetség háborúra vezet”. A cikket az egyik párizsi lapból fordította le a cuzista hivatalos, a cikkirő ugyanis a francia jobboldal híve és ahhoz az ellenzékhez tartozik, amely Franciaországban harcot hirdetett a szovjetbarátság ellen. A cikk alcímei a következők voltak:

1. Hogy lesz Franciaország támadó fél.

2. Németországnak joga van az Oroszország felé való terjeszkedésre.

A röpirat négy oldalon keresztül ismerteti a francia újságíró cikkét és végül hozzá teszi:

„Miután még ürügyül sem szolgálhat egy Németország részéről minket érő támadás veszélye, rábizhatjuk-e Moszkva kezére a román nemzet és a dinasztia életét?”

Ez a lehetetlen befejezés megadja az egész röpirat-terjesztésnek igazi jellegét. Mint a Dimineata írja: „A franciaellenes szenvedély odáig megy, hogy még anyagi áldozatokra is képes...”

Akik certifikátot kapnak és akik az emancipációra várnak...

Brodetski professor beszéde az angolai cionisták konferenciáján

London, május 18. A napokban tartotta meg ezévi konferenciáját az angolai cionista szervezet. A konferencián résztvett Brodetsky professor, a cionista exekutív politikai osztályának vezetője is, aki beszédében többek között a következőket mondotta:

— Palesztina virágzik. Mindazok, akik Palesztinában jártak, azzal térnek vissza, hogy ott van a zsidók jövője. E prosperitás azonban veszedelmeket is rejt magában. Egyesek számára Palesztina az az ország, ahol személyes profitjukat keresik. Meg kell érteni azonban, hogy Palesztinát nem azért építjük, hogy az ország személyes ambíciókat elégítsen ki. Mindazok, akik certifikátot kapnak, privilégiumnak kell, hogy tekintsék ezt és az az országban való letelepedésükkel más zsidók számára kell, hogy megnyissák az Erebe vezető utat.

— Vannak még nemcionisták, akik az emancipációra várnak és attól félnek, hogy a cionista eszme azoknak malmára hajtja a vizet, akik azt hirdetik, hogy a zsidók nem teljes polgárai az országnak,

melyben élnek. A zsidók lehetnek jó cionisták amellet, hogy azonosítsák magukat az országgal, amelyben születtek és felnőttek.

— A zsidóság elhanyagolja a föld kérdését. Míg a palesztinai zsidó lakosság az ország 26 százalékát alkotja, addig a zsidó földbirtok az ország földjének mindössze hat százaléka. Ez semmiesetre sem lehet elegendő a nemzeti otthon felépítéséhez. Palesztina helyzete, mint mandatórius terület, abnormális. Tagja és még sem tagja a brit impériumnak. Angol közigazgatás alatt áll, de nem részesül mindazon előnyökben és jogokban, amelyeket a birodalom többi része élveznek.

— A Cionista Szervezetben helye van mindenkinek, aki közre akar működni Palesztina felépítésében. A kongresszusi politika azokat az alapvető eszméket valósítja meg, amelyeket Herzl Tivadar hirdetett. Külön utakat nem tűrhetünk el. A kongresszus az a szerv, melyen keresztül a zsidó nép szavát hallatja közösségének minden tagja felé szerte a világon.

REGGELI TOALETTE
ODOL SZÁJVIZ NÉLKÜL
NEM TÖKÉLETES

• A száj napenkénti tisztítása valamilyen fertőtlenítő szerrel egyaránt fontos a száj higiénája és az általános testi egészség szempontjából. Az ODOL-szájvizet az egész világon különösen kedvelik fertőtlenítő hatása és kellemes illata miatt, amely megszűnteti a tisztáltnan lehelletet. S a fogak közötti részeket is alaposan megtisztítja.

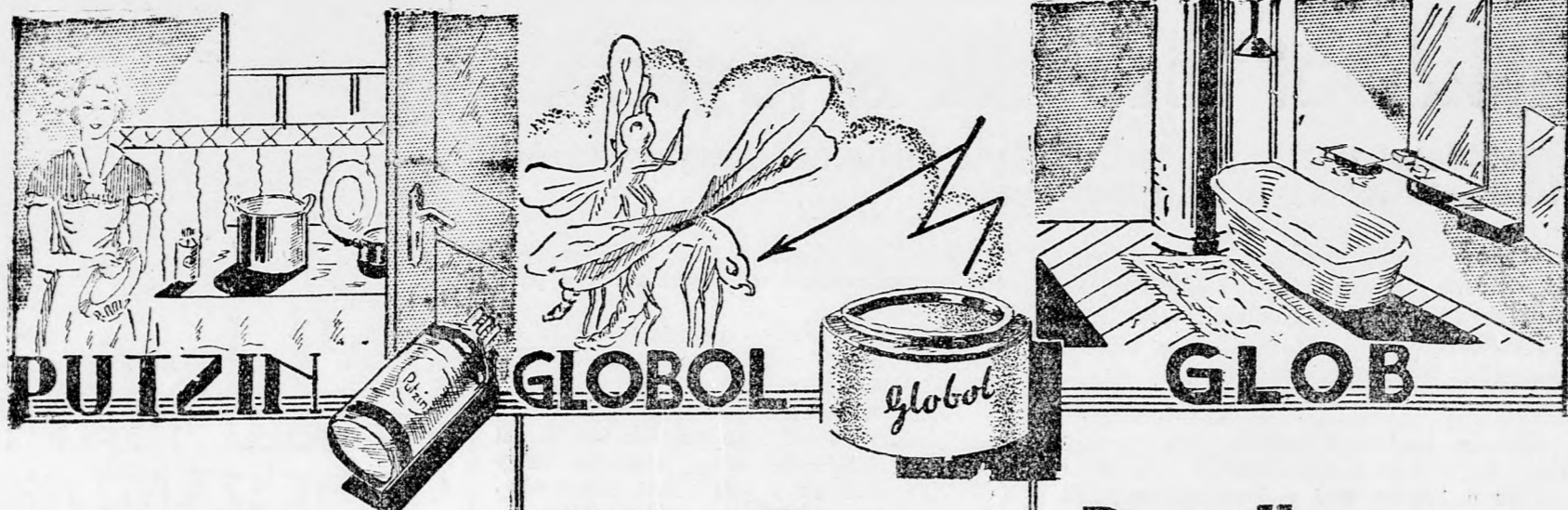
• Az ODOL-SZÁJVIZ az ODOL - antiseptikumon kívül MIRHAKIVONATOT is tartalmaz. Ezt a szert ember emlékezet óta sikerrel használják a fogak meglazulása és a foghús vérzése ellen.

HASZNÁLJON

ODOL
SZÁJVIZETErdélyszerte folyik
a sékel-akció

Szerte a világon megindult az ideai sékel-kampány. A sékel a zsidó szervezetség szimbóluma és talán sohasem volt oly nagy szükség a zsidó szervezetségre, mint éppen a mai sorsdöntő időkben. Ma, amikor az egész világ zsidóságának érdeklődése Palesztinára összpontosul és amikor a zsidók tízezrei keresik a palesztinai életbe vezető utat, — hatalmas feladat vár a cionista szervezetre: irányítani ezt az érdeklődést és megszervezni azokat az erőket, amelyek az országépítés felé irányulnak. A cionista szervezet irányító, hatalmi tényező kell hogy legyen a zsidó népen. Hatalmi tényező, amely fegyelmelni tudja a zsidó tömegeket a mai rohanásban és irányt tud szabni a fejlődésnek, amelyet a zsidó erők teremtenek Palesztinában.

Minden szervezet erejét és súlyát tagjainak száma és felkészültsége határozza meg. A cionista szervezetre fokozottabb mértékben áll ez a tétel, minél nagyobb és minél sürgetőbb feladatok várnak megoldást ettől a szervezettől. Sokat tett és sokat épített már eddig is a cionista szervezet, de az eddiginél is nagyobb feladatok várnak ma rá és ezeket csak akkor tudja teljesíteni, ha a zsidó nép széles rétegei sorakoznak fel kerekeiben, fegyelmelt és öntudatos rendben. Minden zsidó tagja kell hogy legyen a cionista szervezetnek, tanúságot kell tennie felelősségvételéről és öntudatosságáról. Ennek előfeltétele a sékel megváltása. A sékel ősi szimbólum, a régi zsidó állam idejében népszámlálási egység volt. Ma is azt jelenti: hányan tartoznak tudatosan és felelősségteljesen a zsidó népi közösséghez, hányan vállalják tudatosan a közös zsidó sorsot és közös zsidó feladatokat. A sékel nemcsak a cionista szervezethez való tartozás, hanem a népi egység szimbóluma és a zsidó jövő téglaköve is.

A háziasszony büszkesége,

ha evőeszközeit fénylenek a tisztaságtól. „PUTZIN“-nal fémtárgyai mindig újak, ezek tisztítására, fenyésítésére tehát csak „PUTZIN“-t használjon. Nem karcol, nem rongál.

Fritz Schultz jun. A. G. gyárak készítményei. Romániában: PUTZIN COMPANY Bucures ti, Str. Căuzasi 14.

Moly ellen,

ha idejében ruháira gondol, „GLOBOL“-t vásárol. Egy kis gondatlanság és a moly megsejti legfőbb ruháit. Ettől a kellemetlenségtől megkíméli a Globol, amely elpusztítja a molyokat.

Porcellán-,

üveg-, márvány- és fémtárgyak, konyha- és fürdőszoba felszerelések tisztítására mindennél alkalmasabb a „GLOB“ tisztítópó. Használható kéztisztításhoz is, a bőre ártalmatlan.

SPORT

Az egységes zsidó sportért

Hogyan szervezzük meg az erdélyi zsidó sportot a Makabi égisze alatt?

Befejező közlemény

Cluj, május 18. (Az Uj Kelet tud.) Az egységes zsidó sportért beindított akciónk során tegnapi számunkban cikket közlünk, amelyben nagy vonalaiban rámutattunk arra az útra, amelyen a zsidó sportegyesületeknek a zsidó ifjúság tömegnevelése terén haladniuk kell. A zsidó sportegyesületek eddigi működése nagyrészt az egyéni versengés és néhány futballcsapat több-kevesebb sikerrel való szerepeltetésében merült ki. A zsidóság társadalmi berendezkedésében történt változások arra kell készítsék az ifjúság nevelésével foglalkozó testületeket, hogy módszereiket a változott viszonyokhoz idomítva úgy módosítsák, ahogyan az az új célkitűzéseknek megfelelő legyen. Az új irány — új nevelési metódusokat kíván és hogy ez milyen legyen, ezt a célt kívánja a lapunk hasábjain beindított ankét szolgálni.

A zsidó sport problémáival foglalkozó cikkekben és hozzászólásokból örömmel állapítjuk meg, hogy a sportegyesületek vezetőinek nagyrésze helyesen látja meg azt az utat, amelyen a változott viszonyokban a zsidó ifjúság tömegeket utján való fizikai nevelésének haladnia kell. Ugyancsak egyhangú a vélemény a tekintetben is, hogy a fizikai nevelés mellett súly helyezendő a sportolók zsidó szellemében való nevelésre. Ez a két vezérelv tehát, amelynek szemellett tartásával kell az ifjú zsidó generáció nevelése történni.

Az ankétára történt hozzászólások során dr. Schuster Ödön, a timisoarai Kadima sportigazgatója igen világos és tömör megfogalmazású cikkben fejtette ki véleményét a zsidó sport jövő programjáról. A két vezérelvről, a tömegsportnevelésről és a szellemi előkészítésről a következőket írta:

„Elsősorban a tornát tartom oly szükségesnek és hasznos sportágnak, mely ifjúságunkat a sportoló generációkat rendre, fegyelmre, a kor és felsőbbtség tiszteltetésére és önfegyelmre neveli. A torna

továbbá nélkülözhetetlen és pótolhatatlan előképzője a szervezetnek minden más sportágra. Ez a sportág továbbá éppen a fent vázolt fegyelmű rendszerénél fogva leghatásosabb és legfontosabb eszköze a népi megszervezésnek, azonkívül hogy mint minden tömegmozdulás, nagy propagatív hatása is van. Végül a torna a legolcsóbb sportok egyike és ezen okból is hivatott arra, hogy nagy tömegek gyakorolják.”

„A nevelés Makabista szellemében kell hogy történjen, az ifjúsággal való állandó foglalkozás, példaadás, határozott irányú intések, tanítás és rövid előadásokban.”

Dr. Salamon Ignác, az aradi Hakoah elnöke hozzászólásában ugyancsak a torna-sport tömegek utján való üzése mellett tör lándzsát. Igen helyesen állapítja meg, hogy valamennyi zsidó sportegyesület részére lehetővé kell tenni a tornasport üzését, míg ahol ez anyagi nehézségekbe ütközik, közös erővel, a tehetősebb egyesületek támogatása mellett kell ezt megvalósítani.

Dr. Tausinger Ernő, a brasovi Ivria elnökének hozzászólása tudományos meglátása a sport nevelő és nemesítő hatásának:

„A sportúzés magába foglalja a pszichológiai momentumokat, ha az tömegsport és nem rekordhajsz, amelyek egy egészséges morális nevelés bázisát képezik. A sportúzés egyben az önnevelés útja és ön-ekonomiához vezet. Az önuralom az akaratképzés iskolája. Ez ember sehol sem ismerheti meg annyira gyöngye oldalait, „tipikus” hibáit, mint amikor egy „sportgyakorlatot” elvégez. És ezen hibák kiküszöbölése utján az önbizalom nő. A sport a közönséges érzéséhez vezet, ami aztán az ellentéteket elsimítja az osztályok és nemzettek között. A tudomány mellett a sport a leginternacionálisabb életjog.”

Hasenfeld Ede, a sátmari Barkochba vezetője rövid, de tartalmas hozzászólásának kiemelkedő része: „A zsidó sportolókat feltét-

len cionista nevelésben kell részesíteni”. Ugyancsak helyesen ismeri fel a cionista szervezetek és a sportegyesületek közötti együttműködés szükségességét.

Az Uj Kelet természetesen örömmel üdvözlö az erdélyi zsidó sportélet szellemi újjászülését. Ankétunk célja éppen az volt, hogy a lap hasábjain a zsidó sportélet vezetőinek alkalmat adjunk a reneszansz megszervezésének megvitatására. Szeretnők hinni, hogy a Makabi központ megalakulása a legrövidebb időn belül megtörténik és ezzel együtt a Makabi szellem is bevonul az erdélyi zsidó sportéletbe. (w—)

Crisana - Universitatea

Cluj, május 18. A befejezéshez közeledő Nemzeti Bajnokság küzdelmében ma az egyetemi csapat a Crisana látogatását fogadja. A mérkőzés különösen az Universitatea szempontjából nagyfontossággal bír, mert ha azt megnyeri, még mindig esélye lehet a második helyre. Eppen ezért az egyetemiek az egész hetet gondos és körültekintő előkészületekkel töltötték el. A legutóbbi NAC-Universitatea mérkőzésen tapasztalt hibák kiküszöbölése adta a csapat vezetőségének a legtöbb fejtörést és minden igyekezete oda-irányult, hogy az együttesben biztosítsák a homogenitást. Az Universitatea összeállításában éppen a tapasztaltak alapján változások is történtek. A vezetőség igyekezett a csatárlánc egységét visszaadni, ugyanakkor súlyt helyeztet arra is, a halvesor hivatása magaslatán állhasson éppen a Crisana áttörőjei csatársorának sakkbantartására.

A változtatások sikerültek látszanak. Minthogy pedig a Crisana, tengelyében Barátkyval jó együttes hírében áll, a két egyforma stílusú játékos csapat találkozása jó sportot ígér. A mérkőzés délután 5 órakor kezdődik a timisoarai Murgu vezetése mellett.

Universitatea: Seps, Borgia — Jancovici, Orza — Gain — David, Naftali — Ploesteanu — Giurgiu — Surlasiu — Baciu.

Crisana: Püllöck, Szabó — Romanescu, Pintea — Karlach — Szöke, Czako — Nagy — Barátky — Lakatos — Stetz.

Párizsban ma Franciaország — Magyarország válogatott labdarugómérkőzés lesz. A magyar válogatott összeállítása: Pálincás, Vágó — Sternberg, Szalay — Szűcs — Lázár, Korányi II — Vincze — Sárosi — Cseh — Titkos. Tartalékok: Ujvári, Biró, Turay, Balogh.

A Haggibbor sportegyesület központi vezetősége május 20-án, hétfőn este 9 órai kezdettel a Salom Klubban (Str. Filipescu 5 szám) ülést tart. A vezetőség tagjai, a napirend fontosságára való tekintettel, kéretnek a pontos megjelenésre.

Ma Haggibbor — Universitatea teniszmérkőzés a Camarasescu-kupáért. A Haggibbor Calea Victoriei 117. szám alatti pályán ma reggel 9 órai kezdettel lesz a Haggibbor — Universitatea Camarasescu teniszmérkőzés, mely egyúttal a szezon első teniszmérkőzése. A Haggibbor Radó és Csibi, az Universitatea dr. Metianu és Gábor képviselik. Az érdekesnek ígérkező versenyre a belépés díjtalan.

— Einstein: Hogyan látom a világot című könyve most jelent meg. A nagy tudós véleménye az életről, vallásról, politikáról, demokráciáról, zsidóságról, a harmadik birodalomról és a tudományokról. A könyv ára füzve 118, kötve 150 lej. Lepage-nál, Cluj. Kérjen „Judaica” jegyzéket Lepage-tól.

RÁDIÓ MŰSOR

Május 19. Vasárnap.

Bucuresti. 17: Dinicu zenekar. 19: Felolvasás. 19:30: Keleti zene lemezek. 20: A rádiózenekar és Aca de Barbu opera estje. 22: Hírek. 22:25: Szórakoztató lemezek.

Budapest. 2:15: Hírek. 14: Hangversenyek. 15:30: Frits Antal gondokázik. 17:55: Ferenzi Ilonka énekel. 19: Hangjáték előadás a stúdióból. „Május kisasszony”. 21: Hírek. 21:30: Hangverseny. Liszt X. és XV. rapszodiája. 23: Jazz. 24:05: Hírek.

Bécs. 11:45: A női szimfonikusok hangversenye. 15:35: Paganini: D-dur, hármas hegedűre gitárra és csellóra. 23:20: Táncczene. Belgrád. 20:45: Tarka est.

Berlin. 22:30: Rádiózenekar, tenorral és zongorakettőssel. Breslau. 20:10: Handel: Tamerlan háromfelvonásos opera.

Deutschländsender. 24:55: Táncczene. Droitzwich. Szalonötös. Frankfurt. 20: Rádiózenekar, szopránral. Köln. 15: Könnyű zene.

Leipzig. 18: Koderle basszus hangversenye. Milánó. 15:30: Verdi: Alarcosbál, opera a firenzei Testro Communáléból.

Poste Parisien. 21: Könnyű zeneest, dalokkal. Rádió Paris. 20:55: Haydn: zongorahármas. Regional (Angol). 18:45: Operett és opera részletek.

Róma. 20:45: Szimfonikus hangverseny.

Május 20. Hétfő.

Bucuresti. 17: Jofca Luca zenekara. 18: Hírek. 18:15: Teodorescu négyes. 19: Felolvasás. 19:20: Régebbi énekesek lemezei. 20: Verdi est. Verdi élete és alkotásai. 21:15: Rádiózenekar. M. Metaxa, Heltai Ida, Nasta és Stefánescu Goanga énekel. 20:50: Hírek. 22:15: Vendéglői zene.

Budapest. 6:45: Torna. 10: Hírek. 12:05: Postászenekar. 12:30: Hírek. 13:40: Sonkoly István hegedű. 17:55: Cigányzene. 22:30: Hangverseny. 24:05: Hírek.

Bécs. 13:10: Mozart: Szóktetés a szerájból és Weber: A bűvös vadász, részletek lemezek. 22:10: Rádiózenekar.

Belgrád. Opera a belgrádi színházból. Breslau. 22:30: Rádiózenekar, szoprán és alt-szóloval.

Kassa. 20:45: Chopin-est. Köln. 20:40: Operett, film és táncczene. Königsberg. 20:15: Strauss János, Cigánybáró részletek.

Leipzig. 23: Hangverseny. Poste Parisien. 21: Offenbach-est. Rádió Paris. 20: Donizetti: A kegyencső, részletek. Verdi: Trubadur, részletek. 22: Táncczene.

Róma. 22: Tarka est. Zágráb. 23: Opera Belgrádból.

BUCURESTI meghívja Önt!

A májusi ünnepi hetek alkalmával megmulassa el az ismert bucuresti néki konfekció-áruházat, a

La Principesa ELISABETA-t

Str. Lipsyani 32

felkeresni, ahol önnek megbízható szakemberek be fogják mutatni a női divatkonfekció legújabb kreációit. Troisquarts, Tailleurs és délutáni ruhákat a legmodernebb és legelsőrangúbb minőségű szövetekből kifogástalan kivitelben és csodálatosan olcsó árakkal. Komplet nőikabátok. Elsőrangú szabászat és a legfinomabb minőségű fogja Önt elragadni.

Meghívjuk Önt egy látogatásra tisztelt hölgyem.

Női konfekcióáruház

„La Principesa Elisabeta”

Bucuresti, Str. Lipsyani 32.

Baia Baia Kérő gyógyfürdő

Május 19-én, vasárnap megnyílik kénes, jódos és sógyógyfürdője, elsőrangú reuma, izületi csusz, epe-, máj- és női bajok ellen. Minden vasárnap olcsó autóbusszjárat, oda-vissza 40 lej. Vonaton 50 százalékos kedvezmény. Gheria közvetlen közelében. Ujjonnan készült strand és fürdője kellemes üdülést és szórakozást nyújt a vendégeknek.

Teniszpálya, kuglipálya, gyermek játszótér. Olcsó és kitűnő konyha. Olcsó szobák, villanyvilágítás.

Vasárnap reggel 8 és 9 órakor jöjjön egy próbakirándulásra: autóbusszjeggyel oda-vissza, fürdővel és háromszori étkezéssel együtt Lei 125. Indulás vissza este 7 órakor.

Az autóbussz a Katona-sútóde előtt indul: Calea Victoriei 14.

A Wawel he

Varsó, május 18. az összes harangok kezdett a Pilsudski lító vonat. A tábor a koporsót s a pályagyulafettára helye kult a nagy gyászmetétt vette a gyás a lengyel királyok tett régi kastélyban nép hőseinek sirjai. A Wawel-kastély drapériákkal vontál ronázó város feleté a marsall koporsóját sét.

Mégis

Flandin elie

Párizs, május 18. vutalos tájékoztat magát a hir, hogy le francia frank leérté tott hangulat uralk arfolyamai estek, no talos megnyugtatósi meg annak ismételt Franciaország kitar

Halálra

A kal

Cluj, május 18. A utáni egy óra tájba fekvő Cordos község vasuti bakterház em végezte. A szemle m ryei végződött.

A sinpáron egy férfitölttestre bukk letről telefonon azo rendőrséget, közölté deára éjjel fél 12 óra nat halálra gázolt rendőrségről Carab Lemeni komiszár, a főnöke, továbbá dr. tiortvos azonnal kiz lenség színhelyére. rán először megtalál áldozat kalapját, kö re mellényét, majd e gének, végül pedig e ban rábukkantak a szét volt roncsolva. té volt vágva és m

Tervezőin művésze

Munka s zaktud

Anyagjaink nyújtják Önnek a mely a burfóvá

Hivjon benn olyan ami

Eltemették Pilsudski marsallt

A Wawel hegyen épített régi kastélyban, a lengyel nép hősei mellé temették el Pilsudskit

Varsó, május 18. Krakkóban ma reggel az összes harangok zugása közben megkezdett a Pilsudski földi maradványait szállító vonat. A tábornokok vállukra emelték a koporsót s a pályaudvar előtti téren álló ágyulafettára helyezték. Ezután megalakult a nagy gyászmenet. Nyolc óraker kezdetét vette a gyászszertartás, a koporsót a lengyel királyoknak a Wawel hegyen épített régi kastélyába vitték, ahol a lengyel nép hőseinek sírjai vannak.

A Wawel-kastély homlokzatát fekete drapériákkal vonták be. Az ősi lengyel koronázó város fekete gyászpompában várta a marsall koporsóját szállító vonat érkezését.

Laval és Petain kíséretükkel tegnap este 22 óraker utaztak különvonattal Krakkóba. Laval a temetés után Breslau—Berlin utfránnyal Párizsba utazik, ahová hétfőn délelőtt 10.49 óraker érkezik.

A varsói közsegtanács egymillió zlotyt szavazott meg a Pilsudski emlékmű céljaira.

Bucuresti, május 18. A fővárosi Szent József katedrálisban ma istentiszteletet tartottak Pilsudski marsall emlékezetére. Jelen voltak az uralkodó, Tatarescu, Erzsébet görög exkirályné, Titulescu, a kormány többi tagjai, a diplomáciai kar és a hatóságok. Az istentisztelet után a lengyel követ fogadta a részvénytulajdonosokat.

Mégis devalorizálják a francia frankot?

Flandin ellenzi a pénzügyminiszter koncepciójának valóraváltását

Párizs, május 18. Az értéktözsde a hivatalos tájékoztatások ellenére tartotta magát a hír, hogy közeljövőben várható a francia frank leértékelése. A tözsde izgatott hangulat uralkodott. Az állampapírok árfolyamai estek, noha közben újabb hivatalos megnyugtató szándék nyilvánult meg annak ismételt hangoztatásában, hogy Franciaország kitart az aranyalap mellett.

Egyidejű párizsi jelentés szerint az állam pénzügyi helyzet szükségessé tenné, hogy a kormány pénzügyi teljeshatalmat kapjon a parlamenttől. A baloldal ezt ellenzi. Hírek vannak arról, hogy a kormány sem egységes a kivezető ut tekintetében. Flandin hír szerint ellenzi Germaine Martin pénzügyminiszter elgondolásainak változását.

Halálragázolta a vonat a vasúti hamiskártyást

A kalauz elől bujkálva a vonat kerekei közé esett

Cluj, május 18. Az elmúlt éjszaka éjjel utáni egy óra tájban a város határában fekvő Cordos község melletti 338-as számú vasúti bakterház embere éjjeli inspekciónak végezte. A szemle megdöbbentő eredményre végződött.

A sín páron egy teljesen összeroncsolt férjholttestre bukkant. A vasúti őr a leletről telefonon azonnal értesítette a cluji rendőrséget, közölte, hogy a Clujról Oradeára éjjel fél 12 óraker induló Rapid vonat halálra gázolt egy ismeretlen férfit. A rendőrségről Caraba, ügyeletes komiszár, Lemeni komiszár, az állomási rendőrség főnöke, továbbá dr. Costache kerületi tisztiorvos azonnal kiszállottak a szerencsétlenség színhelyére. A hatósági szemle során először megtalálták a vasúti pályán az áldozat kalapját, körülbelül száz méternyire mellényét, majd egy darab részét az ingének, végül pedig egy kilométer távolságban rábukkantak a hullára, amely teljesen szét volt vágva és mindkét lába pár lépésnyire hevert a testtől.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a Rapid gázolásának áldozata Bence Lajos savadislaui (Cluj megye) illetőségű egyén. Foglalkozására nézve pedig hamiskártyás, aki „itt a piros, hol a piros” közismert tömegfosztogató szerencsejátékkal kereste kenyerét. A rendőri bizottságnak az a véleménye, hogy a szerencsétlenül járt hamiskártyás jegy nélkül szállhatott a Rapidra s bujkálás közben a vonat kerekei alá került. A vizsgálatot azonban folytatják a tényállás pontos tisztázása céljából. A hullát beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

Maimonidesz emlékünnepe. Vasárnap este fél 9 óraker az unitárius kollégiumban (Calea Marechal Foch) a Brit Hanoár Hamizrachi szervezet Maimonidesz emlékünnepeit rendez. A nagy zsidó szellemóriást méltatni fogják: Schwartz Zoltán, Klein Eljáhu rabbi, dr. Pollák Sándor, dr. Glasner Izsák, dr. Weisz Fülöp és dr. Pistiner Avram.

A szépségápolási szerek között a puder foglalja el az első helyet

Kétségkívül a leggyakrabban használt szer. Épen ezért a nőknek, akik különös gonddal ápolják magukat és vigyáznak szépségük kidomborítására, igen elővigyázatosaknak kell lenniök a puder vásárlásánál. Az a bizalom, amellyel a Richard Hudnut Three Flowers pudert Párizsban, Londonban és New-Yorkban használják, legjobb bizonyítéka kiváló minőségének.

RICHARD HUDNUT

three flowers Puder

A Richard Hudnut Three Flowers arckrémek is hathatós segítői a Nyugat-elegáns nőinek szépségük ápolásában.

Öngyilkos lett Gyárfás Elemér, magyarpárti szenátor fia

Szegeden felakasztotta magát Gyárfás Ferenc

Budapest, május 18. Körülbelül egy hónappal ezelőtt Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor, aki Diciosánmartinban lakik értesítették a szegedi hatóságok, hogy ott tanuló Ferenc nevű orvostanhallgató fia lakásáról nyomtalanul eltűnt. A szülők kérésére a legszélesebbkörű nyomozást indították meg, azonban minden eredmény nélkül. A nyomozásba a budapesti rendőrség is bekapcsolódott. Közben a Szeged-környéki erdőben egy ismeretlen fiatalember felakasztott holttestére bukkantak, s miután semmiféle írást nem találtak nála és személyazonosságát később sem sikerült tisztázni, mint ismeretlen halottat temet-

ték el. Ma délben azután a szegedi rendőrség rövid értesítést küldött Budapestre, hogy az egyhónap előtti ismeretlen halott Gyárfás Elemér fiával azonos, aki felakasztotta magát. A szegedi rendőrség értesítése közelebbi részleteket nem tartalmaz arról, hogy kétségtelen személyazonosságot miképpen állapították meg. A megrendítő eset előtt mindenki érthetetlenül áll, mert az öngyilkos orvostanhallgató sohasem panaszkodott kollégáinak arról, hogy valamilyen baja volna.

Nyolcvanhét árucikket maximált a kormány

Szombaton írták alá a maximálásról szóló rendeletet

Bucuresti, május 18. (Az Uj Kelet tud.) Manolescu Strunga iparügyi miniszter ma aláírta azt a miniszteri rendeletet, amely maximális árakat vezet be, 87 elsőrendű szükségleti cikkre. A maximált árucikkek a következők:

Santos kávé II. 113—115 lej kilója, Raangoon rizs 20—22, fényes rizs 26—28, ceylon tea 240 lej, francia faolaj 105—110, olasz olaj 100—105, volo olajbogyó I-a 50—56. II. o. 45—48. Cinkveder 10 literes 45—46 lej, vasúst kb. 6 kg. 18—20 lej, 3 méteres lánc ökörnek 34—35, lámpaívég 5-ös számú 3—350, extrahard angol parasztyapót 4.50, kábelek 590—600 lej, 400 yardos cérna 44-estől 100-ig tucatonként 81—84 lej, fényezett cérna 400 yardos kutyafejű 24-től 36-orig 81—84 lej tucatonként, manilla spárca 300 méter kg.-ként 38—40 lej, horgoló lenfonal kg.-ként 530—550, rió kávé 7. számú 100—105 lej kilónként, préselt karton 70 cm széles és 85—95 gram sulyu méterenként. 26—28 lej, sikos zefir 70 cm. széles és 81—84 gr. sulyu 15—17 lej, gypaju koverkó 1 méter 30 széles és 3.30—3.35 sulyu 65—72 lej, ehető finomított napraforgóolaj 28—29 lej, makaroni 17—18 lej, kereskedelmi cipőtalpbőr 100—140 lej, crupon cipőtalp 135—140, nullás liszt 8.50—9.50, „penteleu” sajt 42—56, braillai turó 30—36, kapa 29—30, ásó 28—29, amerikai vászon nem fehérített 70 cm. széles és 82 gr. sulyu 14.50—15.50 lej, fehérített amerikai vászon 16.50—18 lej, egy méter vastag és 16 méter széles réztábla 70—72 lej kilója, ólom 17—18 lej kilója, cinktábla 26—28 lej, barna csomagoló papír 15—17 lej, disznózsír 37—40 lej kg., vegyes felvágott 58—64 lej kilója, aszalt szilva 12—14 lej, gypajuszövet 140 cm. széles -s 1000 gr. sulyu 310—392 lej, rézrud 20 milliméter széles

67—70 lej, réztábla 1—5 milliméter széles 68—70, galvanizált tábla 23—33 520—550 lej tonnánként, rézhuzal 1—5 milliméter szélességű 68—70, aroncs-vas alapár 9—9.70, vasbeton alapár 7.30—7.75, réz-szeg 38—42 milliméter átmérőjű, 12.30—13, marószóda 20—28 lej, kamgarn tvel-szövet 140—145 cm. széles és 400—450 gram sulyu, préselt téglá ab gyár 120—130, zsiros vagy körév oltatlan mész 2—2.50, téglá 42-ös ab raktár 2—2.50 darabonként.

Önt is érdekli, hogy a HEINRICH szappangyár áthelyezte reklám-üzletét Memorandului 4. alá, ahol a világhírű SZT. LÁSZLÓ szappanon kívüli a legfinomabb toalet-szappanok: CLARIS, PERLA, TRIUMF kölnivizek puderek arc- és kézkremlék stb., valamint a már híressé vált DENTONAL fogpasztakaphatók

Székelv és Réti BUTORGYÁRT

Tervezőink művészete, Munkásaink szaktudása, Anyagaink kiválósága, nyújtják Önnek azt a biztortéket, mely a butorváltás előfeltétele.

Hívjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

...sámap. 19: Felol...
...lemezeken. 20: A...
...Barbu oper-re testje...
...oztató lemezek...
...14: Hungaromezek...
...nkázik. 17:55: Fe...
...Hangjáték előadás...
...szony". 21: Hírek...
...X. és XV. rapszo...
...rek...
...fonikusos hangver...
...D-dur, hármash...
...23.20: Táncczene...
...est...
...enekar, tenorral és...
...Tamerlan háromfel...
...5: Táncczene...
...enekar, szopránna...
...e...
...asszus hangversenye...
...Marcosbál, opera a...
...aléből...
...nydí zeneest, dalok...
...ydn: zongorahármas...
...5: Operett és opera...
...kus hangverseny...
...Hétfő...
...uca zenekara. 18:...
...megyes. 19: Felol...
...ekések lemezek. 20:...
...alkotásai. 29.15: Pá...
...Heltai Ida, Nasta...
...ekével. 20.50: Hi...
...10: Hírek. 12.05:...
...13.40: Sonkoly...
...Cigányzene. 22.30:...
...k...
...zöktetés a szerájból...
...asz, részletek leme...
...ar...
...rádi színházból...
...enekar, szoprán és...
...st...
...film és táncczene...
...auss János, Cigány...
...eny...
...fenbach-est...
...zetti: A kegyencnő...
...ur, részletek. 22:...
...Zágráb. 23: Opera...
...ESTI...
...a Önt!...
...hetek alkalmával...
...smert bucaresti nő...
...t, a...
...cipesa...
...ETA-t...
...ciani 32...
...megbízható szak...
...ni a női divatkon...
...Troisquarts, Tail...
...a legmodernebb és...
...szövetekből ki...
...esodálatosan oicó...
...abátok. Elsőrangú...
...bb minőség fogja...
...adni...
...togatásra tisztelt...
...a...
...előruház...
...Elisabeta...
...ipsyani 32.

Palesztina, ahogy él és virul...

— Dr. Mayer Ebner utifegyzei —

A csodák-csodája Erec Jisraeleben az élő héber nyelv. Hiszen a német és jiddis nyelvvel is boldogul az ember az országban, de héberrel könnyebb. 23 ország zsidói élnek az országban; a közvetítő nyelv tehát természetesen a héber. Milyen nyelven beszéljen az ember a jemenita, a kurdisztán, a buharai, a szefárd és az olasz zsidókkal, ha nem héberül? Milyen meggyőző az a természetesség, amellyel mindenütt: az üzletekben, a vendéglőkben, a hotelekben, a szatócsnál, a fodrásznál beszélnek a héber nyelvet! Semmi mesterkéeltség nincs ebben. Mintha évszázadok óta így beszéltek volna.

Az intellektuel, aki irodalmi alkalmazást keres, elveszett, ha szóban és írásban nem ismeri a héber nyelvet. Előbb van a héber, aztán jön az angol. A nyelvet sokkal könnyebben sajátítják el az országban, mint otthon. Magamon is ezt tapasztalom. Valamikor én is héberül tanultam, de úgy, hogy egy fél évszázaddal előbb tanítottak. Elég nagy a szokásom és a Biblia fordulatai is ismeretek előttem és az az érzésem, hogy hat hónap alatt ezzel a felkészültséggel hebraizálva tudnék fejlődni az országban, feltéve persze, ha tovább tanulnék. Aki egyáltalán nem tud héberül, annak a köznapi élethez legalább háromszáz szóra van szüksége, és sokat kell gyakorolnia. A beszéd elsajátítása könnyebb, mint az írás és olvasás. Bámulatos, hogy a héber nyelv mennyire hódít itt, Erec Jisraeleben. Lépésről lépésre tapasztalja az ember, hogy a héber nyelv él és a jiddis egyre elvész. Az erc jiszraeli gyermekek azt mondják, hogy a jiddis az öreg emberek nyelve és azért kell tanulni jiddisül, hogy az ember öreg korában tudjon beszélni.

Az emberek a nyelv dolgában nagyon toleránsak Palesztinában. Nem baj, ha hibásan is beszél valaki héberül, csak beszéljen. Ugyanaz a helyzet, ami volt Romániában az összeomlás után, amikor a románok nem törődtek azzal, hogy valaki rosszul is beszél nyelvéket: fődolog volt az igyekezet és jóakarát. A fiatalok éppúgy hebraizáltak van Erec Jisraeleben, mint ahogy otthon románizáltak.

Még egy generáció és a zsidó állam teljesen héber lesz.

A Habimában az „Örök zsidó” előadását láttam, egy kétfelvonásos drámát, amit David Pinski írt. Messiási legenda ez, a Szentély elpusztulásának idejéből, amikor Izraelt új remények fűtötték. A darab, mint dráma, nem ér sokat; cselekménye egészen minimális. De bámulatos, hogy a héber színművészet mit tudott kihozni ebből a semmiségből. A legegyszerűbb eszközökkel, de nagyon finom művészi érzékkel és beleéléssel igazi, értékálló mű teremtődött belőle. Van egy jelenete, amikor az emberek Biras Arba piacán halgatják a Messiást hirdető profétát. Páratlan élmény! Amikor hírül hozzák a Templom elpusztulását, a színpadi tömegek földre vetik magukat és sírnak. Olyan megáztató jelenet, amire hasonlót még nem láttam. Nem hangos sírás és jajveszedelem, hanem csak valami fájdalmas morajlás, ami áthatja a velőket. Mintha mindenkinél egyetlen gyermeke halt volna meg.

Tel-Aviv városa a Habima számára nagy színházat épít, amelynek költségvetése 60 ezer fontsterlingre kú. A város adná a telket, az építkezés költségeit pedig gyűjtés útján hozná össze. Ezt a munkát barátunk: Michael Landau, volt kamarai képviselő vállalta. Ott marad az országban és boldognak érzi magát.

A galut egyre veszíti zsidó vezetőit. Erec Jisraelebe tulzott mértékben özönlének a világ minden részéből a jelentékeny emberek, miatt az exiliumban csökken ama férfiak száma, akik a visszamaradottakat bátorítják. Ez is egy új probléma.

Dr Hoffmann rabbi elhagyja Frankfurtot és Erec Jisraelebe költözik. Kérdem: vajon ne a rabbik legyenek azok, akik mint a hűségkapitányok utoljára hagyják el a sülyedő hajót.

Vasárnap kiutaztam Chederába, ahol egy Better nevű honfitársam és egy Löser nevű rajnavideki chaluc társaságában Givathi Chaim (Arlosoroff) telepre utaztunk. Ez a hely egyike Erec Jisraele legszebb pontjainak. Hét óra hoztat tartózkodtam a kolóniában, amely három évvel ezelőtt még pusztaság volt. Most megiepi az idegpraktikus, tiszta gazdasági épületeivel és lakályos, kedves házaival. Wauchope főkörmányzó, aki ismeri ezeknek a telepeknek szívós munkáját, súlyt helyez arra, hogy az idegenek feltétlenül megtekintessék.

Három hete, hogy Tel-Avivban lakom, ahol ennek a városnak az életfolyamát engedem magamra hatni. Órákhozott ülök a

strandon, beszélgetek palesztinaikkal és turistákkal az országról és embereiről, különböző véleményeket hallok és új világgépet szerzek az országról. Elvégre mindenki saját egyéniségének szemüvegén át látja a dolgokat és minthogy az országnak általában jól áll az ügye, az ítéletek is kedvezők. Akinek tőkéje, vagy munkaszerető izmai vannak, pompásan érzi magát ebben az országban.

Hozzáfartozik a divathoz, hogy az emberek lelkesednek Jeruzsálemért, hogy Haifa-nak nagy jövőt jósolnak és hogy Tel-Avivot folyton kritizálják. Nekem külön véleményem van e kérdésekről. Jeruzsálem maga a zsidóságot jelenti. Jelenti a szent várost, amelyet szeretni kell minden zsidónak, lángoló igaz szeretettel. Haifa nem zsidó város, véleményem szerint nem is lesz az. Ha a dolgok rendes tempóban fognak folyni, akkor nemzetségi nagyváros lesz belőle. Tel-Aviv azonban — miattam kritizálhatják — mindig csodálkozásom tárgya marad.

Tel-Aviv a zsidó állam előfutárja. Tel-Aviv élő, létkelő bizonyossága annak, hogy a zsidóságot fegyelmezni lehet. Egy város, amely-

nek a közigazgatása mentes minden korrupciótól! Egy város, ahol nagy terveket valósítanak meg! Látom már, hogy Tel-Aviv átöleli Jaffát, magába vonja a német Scharon kolóniát és néhány év, talán csak néhány hónap, amikor Ramat Gan és Bné Brak már mint Tel-Aviv külvárosai fognak szerepelni. A 15 ezer lélekszámú Petach Tikva is nem sokára Tel-Avivhoz fog tartozni. A város nemcsak a Jarkon tulsó oldalán is fejlődni fog és a világ egyszer csak hallani fogja, hogy Tel-Aviv a népszámlálás alkalmával félmillió lélekkel szerepel.

Tel-Aviv átépül. A régi (!) házakat lebontják és helyükbe paloták épülnek. E paloták a legmodernebb lakáskultúra minden teljesült igényével. Az Allenby-ut a város ütőereje. Már nem is képes a forgalmát lebonyolítani. Sokan földalatti villamosról álmodnak. Álom, amely bizonyára beteljesül.

Este a város valóságos fénytenger. A sétaterek nyüzsgőnek az emberektől. Fiatalok, fiatalok, ahová az ember eljut, mindenütt csak fiatalokat lát. Átölelik egymást, mint ha attól tartanának, hogy valaki elrabolja őket. A forró napok munkája után a strandra mennek hűsülni. A strand hosszu és kellemes, héber beszéd mindenfelé, a strand megitt és mégis nagyvárosi. Tel-Aviv strandja egy talpalattnyi földje a nagy ígéretnak.

BIZTOS GYÓGYHATÁS: szív- és vérkeringési zavaroknál, szervi, elhízásos, érlemezsedés, vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaggyulladás és kimerüléssel idegesség esetén.

NŐI BETEGSÉG, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőek nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel.

Természetes szénasavas-sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha — Elsőrendű szállodák. Diétás penziók, mérsékelt árakkal. Új, modern uszoda, napfényes stranddal.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

Muschong Buziási Gyógyfürdő RT. Fürdőigazgatóság, (Banat)

A CFR vonalain 50 százalékos kedvezmény. — Allandó katonazene. — Pausálárak az EUOPA utazási irodák útján.

SZÍNHÁZ-FILM

Lovagias ügy

A Vígsház után egyedül a cluji magyar színház mutathatja be még ebben a szezonban Hunyadi Sándor színműről pályafutásának legragyogóbb darabját, a Lovagias ügy

című vígjátékot. Az illusztris szerző maga is megígérte megjelenését a premierre, amely így hatalmas társadalmi eseménynek is ígérkezik.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap d. u. 3: **Vadvirág.** (Solymosán Magdával, oltó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: **Baskireseff Mária.** (Ujdonság, harmadszor.)

Vasárnap este 9: **Viki.** (A címszerepben Solymosán Magdával.)

Hétfő este 9: **Sárga lilom.** (Népszerű előadás, oltó, 25 és 15 lejes helyárrakkal.)

Kedd este 9: **Lovagias ügy.** (Hunyady Sándor páratlan sikerű legújabb vígjátéka, a Vígsház jelenlegi műsordarabja, Erdélyben először, a világhírű szerző jelenlétében. Premierbérlet 25 sz.)

Szerda 9: **Lovagias ügy.**

Csütörtök 9: **Lovagias ügy.**

Péntek 9: **Székely guzsalys.** (Gaal Alajos és Dávid István zenés énekes, eredeti székely életképei. Eredeti bemutató.)

Szombat 2: **Baskireseff Mária.** (Nagyon oltó ifjúsági helyárrakkal.)

Szombat 5: **Leányvásár.** (Jakobi Viktor nagyoperettjének felújítása, a klasszikus cperett-ciklus előadása.)

Vasárnap d. e. 11: **Gyöngyvirág.** (Gyermekelőadás, nagyon oltó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3: **En és a kisöcsém.** (Az oltó első oltó helyáras előadása.)

Vasárnap d. u. 6: **Lovagias ügy.**

Vasárnap este 9: **Leányvásár.**

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Szerdától: **Szezonnyitó premier: Kard és kereszt.** A szerelem és önmegtartózkodás szimfóniája. Főszerepben: Jose Mojica. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Hétfőtől: **A bíborruhás asszony.** Főszerepben: Marlene Dietrich. Rendezte: Joseph von Sternberg.

Jön! **Szesélyes asszonyok.** Noel Coward pályadiját nyert mesterműve filmen. Főszerepben: Norma Shearer és Robert Montgomery.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma dupla ragyogó slágerek: I. Nagy premier: Csak egy kis lány van a világon. Nagy operett Offenbach zenéjével. Főszerepben: Magda Schneider. II. A vadlovak királya Rex, a csodalóval.

Ezen műsort mátinén d. e. 11 órakor is vetítjük.

MOTOR JAQUARD

Achtschloss (nyolclakatos)

8-10-12-es kötőgépek

kötőtárgyári

felszerelések

stb., stb., eladó

Érdeklődni: Hercules áruházban

Calea Regele Ferdinand 12

Telefon: 540,

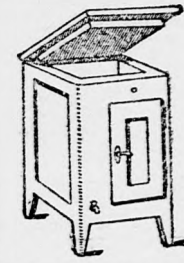
Oltó szobafestő, mázolót

csak

Grátzol

Str. Filipescu 15. Telefon: 7-49.

Str. Memorandului 20. Telefon: 7-49.

JÉGSZEKRENYT, modern és garantált hűtőképességűt készít **GRUNWALD JAKAB** fémipari üzem CLUJ, Calea Decebal 23. Előnyös vidéki szállítással. Telefon: 741.

APRÓ HIRDETÉSEK

Friss duplánsült gépíráshoz kapható élelmiszerüzletekben.

Intelligens, szerényigényű, komoly nő otthont találhat. Munkaköre: házvezetés (cseléd), két árva leánykának gondozása. Ajánlatokat „Családtag” jellegre Parfümeria Ideal, Targu-Mures továbbít.

Fűszer és gyarmat angro-szakmában teljes jártassággal bíró egyént keresek, ki utazói minőségben volt alkalmazva. Bihar megyében ismerettséggel bírók előnyben. Cim: Fuchs Marcell, Satumare, Tepes Voda 45.

Eladó 12%-ot jövedelmező cluji központi fekvésű ingatlan. Értekezni Hermanstädter Allgemeine Sparkassa cluji fiókjánál.

Bőr-, textil szövőfonalnak bevezetett üzlet-helyiség Mihai Viteazul tér 33-34 alatt kiadó. Értekezni: Házmeztérnél.

Vidéki üzlet keres azonnali belépésre pénztárkezelésben jártas lányt, ki apróbb könyvelési teendők végzését is vállalná. Szombat megtartásával. Írásbeli ajánlatok a kiadóba „Szerény igényű” jellegre.

Gewesener pressburger Bocher, weleher die hebraische rumänische, deutsche und ungarische Sprachen in Wort und Schrift beherrscht sucht Stelle als Erzieher oder Hauslehrer. Moderne Pädagoge Hat auch kaufmännische Kenntnisse. Adresse in der Administration.

Agilis, garanciaképes fiatalember keres képviselőt a bucaresti piacra, bármilyen szakmában. Ajánlatot „Erdélyi” jellegre a kiadóba kér.

Nyaralattás, brasovi zsidó uri családnál, szép, portmentes lakásban. Gyerekeke vállalunk Cim a kiadóban.

Keresek azonnalra vallásos zsidó szakcsót, ki önállóan süt, főz. Cim: Treitel Izidor. Alba-Iulia.

Zsidó iszvitelés, 5-10.000 lej garanciával iródi vagy pénztárnoki állást keres. „Jó munkaerő” jellegre a kiadóba.

Különbejárato napos butorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Török Mária, Stroescu 11/a.

Négykarikás vendéglői főzőkemence, elköl-tőzés miatt, jutányos áron eladó. Str. Fântănele 37.

Gyalult és fős savanyu káposzta kgr-ként 3 lejért kapható Str. Filipescu 7. Délután 3-6-ig. Ugyanott két káposztáshordó eladó.

Keresek megvételre német nyelvű Gabelberger gyorsírás könyvet. Cim a kiadóban.

Eladó Fordson traktor, 930 Umrath cséplővel, üzemenkés szíjzattal. Ára 50.000 lej, készpénz. Léb Izidor, Sănmihailu de Câmpie, jud. Cluj.

Kiadó szép butorozott szoba, kapumelléti bejárattal és fürdőszoba használattal. Str. Gen. Berthelot 25.

Házassági ügyben forduljon bizalommal „Mirea” közvetítő irodához, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Bevezetett utazó, Erdély és Regát területére gyári képviselőket keres, jutalékos alapon. Ajánlatokat „Bérlettel rendelkezem” jellegre a kiadóba.

Rövid fekete zongora bérbeadó vagy eladó. Cim a kiadóban.

A központ

A Wizo 8. telavivi sékel-akcióra vonatkozó határozatot hozta:

„A Wizo-föderációk között intenzív sékel-eljárásokat kell elvégezni. A londoni központ feladatát a Wizo tagok számára kell elvégezni.”

Fenti határozat értelmében a Wizo-csoportokat tagjaik közül egy-egy sékel-akcióra kell küldeni az asszonyoknak a sékel-eljárás elvégzésére. A sékel-eljárás elvégzését a Wizo tagok számára kell elvégezni. A sékel-eljárás elvégzését a Wizo tagok számára kell elvégezni. A sékel-eljárás elvégzését a Wizo tagok számára kell elvégezni.

Szíves informálásukra cluji Wizo a következőképpen ünnepelni az Anyák napját a zsidó iskolák vezetésével. A zsidó iskolák vezetésével ezen a napon előadások lesznek. A zsidó iskolák vezetésével ezen a napon előadások lesznek. A zsidó iskolák vezetésével ezen a napon előadások lesznek.

A timisoarai Wizo 40 elemi iskolából, akik szerint beosztva házirokkantok felügyelőkkel meg kell vizsgálni a kis kosarat, amelyeket a gyerekek által ajándékozott.

A néme

A magyarországi Izidor Goldberger Magyarországnak Palesztinába költözött.

A német zsidó ifjúság vándorlása — mondottuk olyan dimenziókat értünk, melyek elvezetnek a 15-17 éves fiatal zsidókhoz, akik az iskola padjait elhagyva, a zsidó országban bármilyen hivatást választva, jelen lehetetlen. Helyezkedésük, ha nem lenne Palesztinában, a zsidó országban nem lenne Palesztinában, a zsidó országban nem lenne Palesztinában, a zsidó országban nem lenne Palesztinában.

Más országokban a zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés. A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés. A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés.

A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés. A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés. A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés.

A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés. A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés. A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés.

A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés. A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés. A zsidó ifjúság vándorlása célja a zsidó országba költözés.

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

A központ közleményei

A sékel-akció

A Wizo 8. telavivi világkonferenciája a sékel-akcióra vonatkozólag a következő határozatot hozta:

„A Wizo-föderációk kötelesek tagjaik között intenzív sékel-eladási propagandát kifejteni. A londoni központi irodának pontos kimutatás küldendő a sékelüket megváltott Wizo tagok számáról.”

Fenti határozat értelmében felkérjük az összes Wizo-csoportokat, hogy válasszanak tagjaik közül egy sékel-biztost, aki kiosztja az asszonyoknak a sékeltömböket, megajti az elszámolást, amelyet azután a helyi sékel-biztoshoz továbbít. További feladata névsort készíteni az összes asszonyokról, akik városában sékelüket kiváltották, a Wizo csoport feladata azokat az asszonyokat, akik sékelüket kiváltották és még nem Wizo-tagok, tagoknak megszerezni. A sékelüket kiváltott asszonyok kimutatását a sékel számok megjelölésével kérjük a kampány befejezése után hozzánk eljuttatni.

Anyák napja

Szíves informálásukra közöljük, hogy a cluj-i Wizo a következőképpen akarja megünnepelni az Anyák napját: A Wizo felkéri a zsidó iskolák vezetőségét, hogy tartsanak ezen a napon előadásokat a palesztinai és általában a zsidó anyáról. A Wizo virágot fog az iskolák rendelkezésére bocsátani, minden gyermek hazavisz az anyjának egy szál virágot és annak megváltását beszovalgatja. Ugyanezt akarja az egyes szervezetekben is keresztülvinni.

A timisoarai Wizo 40 gyermeket kért az elemi iskolából, akik 21-én délelőtt uccák szerint beosztva házról-házra fognak járni. Mindegyik feldiszi magának kék-fehér papírral egy kis kosarat, melybe a Wizo-asszonyok által ajándékozott virágot teszi. A há-

rom legjobb eredményt elért gyermek külön jutalomban részesül. Délután 3 órakor a Zsidó Liceumban mesedélután, majd délután 5 órakor ugyanott közös nagy Wizo összejövetel, mindkettő kötelező műsormegváltással. A mesedélután műsorán szindarabok, szavaltatok, mesék, táncok, stb. szerepelnek, míg a Wizo összejövetel kultur programját előadás és szavaltatok keretén belül Kornis Elze szolgáltatja. A Wizo asszonyok által adományozott buffet is minden valószínűség szerint szépen fog jövedelmezni.

Lugoj ugyancsak 40-45 gyermeket akar a városban virágokkal szétküldeni és reméli, hogy ezen egyszerű propagandának szép sikere lesz.

A németországi „gyermek-alija”

A magyarországi Izraelita Nőszövetség teadélutánján érdekes előadást tartott Budapesten Goldberger Márta a német zsidó ifjúságnak Palesztinába való kivándorlásáról.

— A német zsidó ifjúságnak palesztinai kivándorlása — mondotta — másfél év alatt olyan dimenziókat ért el, amire néhány évvel ezelőtt gondolni sem lehetett volna. A 15-17 éves fiatal zsidó gyermekek részére, akik az iskola padjait elhagyták, Németországban bármely hivatásra való kiképzés teljesen lehetetlen. Helyzetük reménytelen lenne, ha nem lenne Palesztina, amelynek ezen fiatal munkaerőre nemcsak szükség van, de határozottan hívja is őket.

Más országokban igen kevés tanulmányi és kiképzési alkalom nyílik részükre, míg Palesztina nagy tömegekben képes őket befogadni és ott tartani. Ma bármiképpen gondolkodhatunk Palesztináról, eggyel tisztában kell lenni, hogy a német zsidó ifjúság részére csak egy jövő van és ez: Palesztina. Ezen tények felismerése után számos zsidó szervezet, melyek a zsidó ifjúság sorsáról gondoskodtak, egy szervezetbe tömörültek és előkelő egyéniségek vezetése mellett az angol kormányval érintkezést kerestek a németországi zsidó ifjúságnak Palesztinába való bevándorlása céljából. Ez sikerült is. Anglia hajlandónak mutatkozott a német zsidó ifjúság részére külön csertifikátokat, vagyis bevándorlási engedélyeket rendelkezésre bocsátani. Egyetlen követelése az volt: hogy a beutazási engedély kiadása előtt a Palesztinában kitöltendő két évi kiképzési időre szükséges pénzt Palesztinában előzőleg letétbe helyeztessék.

— Zsidó szív még nem tagadott meg segítséget, különösen ha testvéreiről volt szó! És így sikerült is a világ összes országai segítségével 800 ifjút Németországból Palesztinába telepíteni. Ez év folyamán további 800 gyermek társállítása van tervbe véve. Ezek két évi munkaidő alatt mezőgazdák és iparosokká lesznek kiképezve. Munkaidőük kitöltése után, mint egyenlő jogú munka-

társak a telepítéseken maradhatnak, — aminek elismerésére a telepítések vezetői már kötelezték magukat.

Goldberger Márta ezután képsorozat kapcsán bemutatta a palesztinai ifjúság életét. Elragadó és bájos gyermek fejekkel kezdődött ez a képsorozat, melyet a németországi táborokban a kivándorlásra készülő, majd átutazó s végre a gyermekek palesztinai életéről szóló képek követték. Modernül berendezett munkahelyekbe, a legújabb higiéniai igényeknek megfelelően berendezett háló és lakoszobákba tekinthetünk bele, gyermekeket látunk tanulni, játszani és zsidó ünnepeket ünnepelni.

Liquornik Amália propagandamunkája. Liquornik Amália, a toplitai Wizo elnöknője, az erdélyi Wizo-föderáció egyik legagiliasabb tagja palesztinai utjáról hazatérve a Toplita környékén fekvő kisebb helységekre utazott, ahol reorganizált és új csoportokat alakított. Gheorgheniben a palesztinai Wizo intézményekről tartott beszámolót. Látogatásának hatása alatt a csoport, mely eddig a toplitai Wizohoz tartozott, taglétszámát megháromszorozta és mint önálló csoport fog ezentul működni. Propagandabeszédet tartott továbbá Borseben is, ahol a Wizo feloszlóban volt. Látogatásának köszönhető, hogy a Wizo reorganizálódott és számos új taggal növekedett. Corbu községbe szintén ellátogatott Liquornik Amália, ahol szintén sikeres munkát végzett. Ki kell emelnünk e helyen Gerson Wizo-hölgyet és férjét, akik mindketten lelkes cionisták és nagyon szép munkát folytatnak. Sikerült itt megalakítani egy Hanoar Hacioni-sziffet is. Itt is nagyhatású előadást tartott Liquornik Amália.

Az orástei Wizo-csoport két évvel ezelőtt elhalt elnöknője Goldmann Sámuelné emlékére, annakidején az Erecben egy olajfakertet létesített, melyet most újabb 20 olajfával akar szaporítani és pedig: 10 fa az elhalt diszelnőknőjük Preisich Jakabné emlékére és 10 fa Mayer Jenőné, a csoport elhunyt titkárnője emlékére.

Dr. Roth Dezsőné:

Ahogy én láttam Palesztinát

Dr. Roth Dezsőné, a Wizo országos elnöknője folyó hó 5-én, vasárnap délután a timisoarai hitközség tanácstermében nagyszámú érdeklődő közönség előtt tartotta meg Palesztina-beszámolóját.

Dr. Roth Dezsőné jól választotta meg a címet: „Ahogy én láttam Palesztinát”, mert az ő sajátosságosan kedves és színes előadásában bevihette egyéniségének minden rajongó és kritikai meglátását.

Sokan voltak kíváncsiak arra, hogyan látja dr. Roth Dezsőné Erec Jiszraelt annyi év munkája és elképzelései után. Tulajdonképpen fordított kellene, hogy legyen a sorrend; először kellene látni az országot és azután dolgozni érte, de mi álmódzó cionisták először dolgozunk és mindenki a napi cionista-robot és munka közben elképzeli magának az országot, amelyért dolgozik, maga elé színezi, maga elé varázsolja, álmodja és akkor évek sőt évtizedek múlva felül a hajóra és lekontrollálja álmait a valóságban.

Dr. Roth Dezsőné előadásában is megérezte ezt a folyamatot és láttuk, hogy bármennyire is élénk, rajongó, álmódzó, a valóság többet nyújtott neki. Mi is ezáltal többet kapunk, mint a sablonos beszámolóknál szokásos. Színesen építette élénk Tel-Aviv zajló rapid-tempóú zsidó városának minden megnyilvánulását és életét. Együtt hullámoztunk

a purimi ünnepség sokszere örömjongó tömegeivel és mintha pillanatnyilag úgy éreztük volna, hogy együtt nékeljük a Hatikvát hatvanezer Makkabeád-nézó lelkes tömegében és büszkén tekintünk a hatezer szép, erős zsidó fiatal makkabistára.

Elvezetett a festői, nyugodtabb tempójú Jeruzsálembe, ahol a dicső múlt emlékeit az új Jeruzsálem lüktetően kapcsolja be a mai Palesztinába. Szavainak közvetlenségével és kellemesen csögg hangjával vitte tovább hallgatóságát a kolóniákra, a falura. Megmutatta a chalucot a zsidó falut, a munka közben és ünnepben. Beszélte az erdélyi fiatalok erős és szép munkájáról a Kibucokban. Minden változtatást az ereci falu és városi életnek megcsillagította és kedves izelítőt adott mindenből, ami ma Erec Jiszraelt jelent.

Kár, hogy Haifát nem ismerte meg alaposan és így keveset kaptunk Haifa sajátos szépségéből az ő szemüvegén keresztül. Pedig Haifa a legszebb ereci város.

Beültünk rövid másfél órára Timisoarán a hitközség tanácstermébe és elvitt bennünket dr. Roth Dezsőné szavainak szírnán. Álomhajón a lüktető zsidó Erec Jiszraelbe. Köszönjük neki az olcsó és igazán szórakoztató utazást. hs.

AJANOTH

Még egy kritikus pillantás: Minden rendben van. A virágok kinyíltak, a fű kiszáradt. (Ada Fischman azt állítja, hogy az ő rendeltetére.) A diadalkapu izlésesen várja az érkezőket. És mi, — a fogadó bizottság — legkedvesebb mosolyunkkal várjuk a berobogó nagyságokat.

Április 8-ika. Ajanoth ma ünnepli fennállásának 5-ik évfordulóját.

Ilyenkor illik fölmenni a sok vendéggel a terraszra és elmagyarázni: „Hát tudják kérem, a 500 dunam, ebből 100 dunam pardesz! A gyümölcs többnyire Angliának megy. Az a fehér ház ott, az a béth-arizah (narancs-csomagolóház). Az a másik nagy épület, az a refeth.... Kb. 200 liter tej megy naponta a Tnuváhnak. Igen, igen... persze, hogy a lányok fejk. Az a számtalan kis fehér házacska, Lul... Kb. 150 tyuk és cca 3000 csirke.”

Egyik nyájas hallgató tudományos szak-kérdést tesz föl:

— Na és ki készíti a csirkéket? Szintén a lányok?

leginkább meghatni a külföldi zöxFÉ srndl Weinberger Sándorné szerint az szokta leginkább meghatni a külföldieket, amikor egy-egy palesztinai látogató elmeséli, hogy: „milyen szép fehérek voltak azok a tyukocskák és milyen piros volt a bubocskájuk.” Ilyen elbeszélés után a hallgatóság 90 százaléka napokig zokog. Palesztina után vágyakozik és fölleng a cionizmus... De ne térjünk el a tárgytól. Mutassuk tovább a Mesheket.

„Ez a két nagy lakóház az idén épült. Stephanie Kaufman (Bucuresti) ajándéka. Az a kisebb ház, az a gyógyszertár. Marguliesné (Bucuresti) ajándéka. A főházat, amelynek tetején állunk most, a romániai Wizo építette. Majdnem minden ujonnan épült.”

Ada Fischmann büszkén meséli, hogy milyen rövid idő alatt született meg ez a remekmű. Három évvel ezelőtt a narancssoron, az istállón és egy kis tyukkefrecen kívül még jóformán semmi sem volt. A lányok sátrakban laktak. És ma? Építenek, egyre építenek.

De menjünk tovább. Amott lent, az az óriási zöld terület, a zöldes kert; vagy amint a szigeti Steimmetz Raciel mondja: „az én birodalmam” (már, mint az övé). Igaza is van. Ugy uralkodik a megszámlál-

hatatlan muok és kalarabé fölött, mint a nagy birodalmak cancellárjai. Ha valaki kalarabét mer lopni, azt föbelővéssel fenyegeti. A Mastilla! Itt termeljük a sok citruszt és ciprust, a különféle pálmákat, meg virágokat.

A díszkert? Csupa virág. Az egyik hölgy meghatottságában csókot lehel homlokomra, mondván: Ezt Anglia nevében adom a dolgozó palesztinai ifjúságnak.”

Csak a zenekari tuss hiányzott az aktushoz. Ezek után az ember sorsára hagyja a társaságot és lerobog, fogadni az ujjában jötteket és aztán ezeknek is elmeséli mindent.

Végül bemegy az otthonba. Itt megcsodálja a virágokkal, tésztaikkal és hűsítőekkel dusan megrakott asztalokat. És végighallgatja a csodálat és áhítat különféle hangjait.

Marguliesné a romániai Wizo nevében beszélt.

Ráchel Katznelson a Moacoth ha-Poaloth, Brodetzky az Executive nevében.

Es rajtuk kívül még sokan.

Mindenki megcsodálta a nagy művet és csodálta Ada Fischmant.

Az ünnepelet Ada Fischman zárta be. Kijelentette, hogy mindez csak kezdett.

Este jól sikerült zene és táncszámok voltak.

Ajanot. (H. S.)

A gherlai Wizo-csoport rendszeresen rendezte meg teáit. A tél folyamán 14 teát rendeztek, melyek közül kettő nagyszabású volt, még pedig a chanukkakor és purimkor, mindkettőt a KKL javára rendezték. A teákon nívós előadásokat tartottak különböző zsidó problémákról. A csoport élénken részt vesz a KKL-mukában és Keren Hayessodot is jegyez.

A jiboui Wizo. Az ujonnan alakult jiboui Wizo-csoport jelenti: 21 tagja van, kéthetenként tartanak összejöveteleket. Eddig két összejövetelük volt, mindkettőn dr. Lévy Lajosné elnöknő tartott nívós előadásokat, a Wizo megalakításának céljáról és munkaprogramjáról és a KKL, KH alapokról, valamint a sékelről. Az előadások iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A csoport elhatározta, hogy a perselyűritést 50 százalékban, a sékelakciót 70 százalékban vállalják. Elhatározták továbbá egy rendezvény megtartását is.

GALILEA

A Hule-mocsarak, Transzjordánia, Metulla, a Tamur, Tel-Chaj

„Galilea két részre oszlik: Felső és Alsó Galilra. Habár idegen népektől körülvett kis terület volt mindkettő, mégis mindig sikerült megvédeniök magukat az ellenség betolakodásától.

A galilaeaiak harciasak és erősek voltak, lakói bátrak, és így nem szükköltek fegyveres férfiakban. A Galil termékeny vidék volt, számtalan legelővel. Nem létezett ott megműveletlen föld. A gazdaság eredménye képpen egy falvak, mint városok sűrűn lakottak voltak!“ (Josephus Flavius.)

Az autó hirtelen kanyarodóval föltért a Galiláa felé vezető országútra. Visszanéztek. A szitáló esőcseppek megtörték a váratlanul kibukkanó napsugárban. A Kineretben vérvörösön tükröződött a szivárvány.

— Tó sugár! — kiáltotta az egyik utas.
— N m, Sugártó! — tromfolt rá egy ifjú erעי költő.

Viatkozta. És közben a szivárvány — sugárát a vitától immár kissé dühösen megzölbe ontva, a tóba bukott.

Csodaszép vidék ez a Galiláa. Köröskörül pompázó, színes szépségükben a transzjordániai hegyek. Háttérben karcsun a hófódté Hermón. És az ut, melyen száguldunk — virágszőnyeg.

Dacára az állandóan potyogó esőnek, nem bírtuk elége élvezni a szépségeket.

Végigszáguldunk az egész Galilát. Végül is azon vettük észre magunkat, hogy Hulehban vagyunk.

Ott már vége a világnak. Nem lehet tovább menni.

Huleht sokkal vadabbnak képzeltem el. Először is rendesen kiépített ut vezet oda. Másodsorban már 52 esztendeje laknak ott telepek. Az öreg Askenázi bácsi, akit előcépeltünk, hogy meséljen, csak azt hajtogatja oroszos jidis nyelven:

„Es wuren schwere Zeiten. Dusz kann men nist erzälen. Dusz kommen nar mitmachen.“

Majd hirtelen meggondolva magát még hozzá teszi: „Huszonkét évvel ezelőtt kiadtak egy könyvet. Arról volt benne szó, hogy a Huleh-vidéket ki lehetne használni.“ Akkor azt mondtuk: Ha ezt megcsináljuk, eljön a Messiás. És elfelejtettük az egészet. És ma itt tartunk a megvalósulásnál.

Hirtelen extázis vett erőt a kiránduló tömeget. Középre kapták az öreget és mind a háromszázán rágyújtottak egy horára. Még az évszázados óriási huleh-tavi halak is kíváncsian kidugták fejüket, kérdezvén: Micsoda láрма ez? És az ének csak csegett és csegett tovább: „Hej! Építsük Galiláát!“

Aztán megint autón voltunk. Késő este érkezünk be Metullára. Ez a határállomás Transzjordánia és a Galil között. Nem bírtuk megtagadni magunktól az élvezetet. Rámosságunk a fegyverekkel dusan meg rakott határré és átléptük a határt. Csak azért, hogy mondhasuk: Voltunk Transzjordániában...

Transzjordánia után elmentünk valami éjjeli szállást keresni.

Persze nem olyan könnyű dolog éjjel szálást találni egy 300 tagú társaságnak és pláne Metullában.

Igaz ugyan, hogy van valami szálloda féle a vidéken öt ágygal.

Valaki kiadta a jelszót: „Gyerünk az iskolába!“

Aludtatok-e már zuhogó záporos éjszákán Metullában, az iskolapadban?

Az egyik amerikai nem tud elaludni.

Tehát mesélni kezd és mesél, egyre mesél. Mi szeretnénk megfordulni, de nem lehet, mert akkor mind a háromszáz meg kell, hogy forduljon. Hallgatni kell mozdulatlanul.

A gyertyák boldogan elaluznak.

Hol van még a reggel? Hajnal fél 3... Azt hiszem, kb. egy órát aludtam.

Másnap a vezető kiadta a jelszót: Megyünk és megnézzük a Tanurt. De csak azok menjenek, akik megvannak szokva sárban uszni, esetleg belefuladni. Néhány

romániai autótúrámra gondolva, jelentkeztem.

Rajtam kívül még egy férfi jött. Ketten voltunk a nagy vállalkozók. Utközben megtudtam, hogy utitársam minden bokrot ismer. Évekig volt Tel-Chajban és együtt harcolt Trumpeldorral. Szép, magas férfi, Csupa erő, Harminchárom éves lehet.

Kértem, hogy meséljen Trumpeldorról. Először nem akart. — „Nem tudok beszélni róla“ — mondta. De nem kellett sokáig várnom. Magától kezdett beszélni:

„1920-ban, midőn a harcok megkezdődtek, Tel-Chaj segítséget kért a Waad-Haquirinc-től (képviselő: tanács). A Waad-Haquirinc fölirt az ügyben az adminisztrációs osztálynak. Ezek meg tovább írtak. Közben Tel-Chaj a legnagyobb veszélyben forgott. Senki nem akart segíteni. Mindenki megvolt győződve róla: Tel-Chaj elfog veszni és ezzel együtt az egész Felső Galiláa. A gimnázium hetedik osztályában voltam akkor. Két osztálytársammal együtt jelentkezünk. Sok bajunk volt az iskolaszékkel. Mindenki kiabált: Gyerekek, hová gondoltok? Biztos halál!... Mi mégis mentünk. A legnagyobb fegyverroponás idején érkezünk meg. A franciák lövöldöztek a beduinokra, a beduinok meg gyilkolták a franciákat. És a harc közepén fekiadt Tel-Chaj. Tel-Chaj az első időben, amolyan neutrális terület volt. A francia tisztek oda jártak este, az arab és török tisztek idejötték délután.

— Egyszer az arabok tudomást szereztek a franciákról. Erre jött egy delegáció azzal a kívánsággal, hogy Tel-Chaj köteles értesíteni a muftit, ha franciák lesznek ott. Mi persze kijelentettük, hogy ezt nem tehetjük, mert ebben az esetben harcba kerülünk a franciákkal. Erre árulónak neveztek minket és megkezdődött az ellenségeskedés. Állandóan jöttek hozzánk házkutatást tartani. A fegyvereinket is elakarták venni. Bezárták előlük a kaput. Nyíltan nem mertek megtámadni, mert egyike az arab vezéreknél mellettünk volt. Cselhez folyamodtak. Egyik emberüket, egy haldoklót Chamarakról a kapunk előtt helyezték el és néhányan lesbe állva vártak. Mi behoztuk az embert és tanácskoztunk. Észre vettük a cselt. — Ezek azt akarják, hogy egyik emberük itt haljon meg, hogy aztán mondhasuk: Mi tettük el láb alól. Ha meg nem hozzuk be, akkor meg szintén ellenségek vagyunk, mert nem segítünk. Elhatároztuk, hogy a haldoklót vissza visszük Chamaráhba.

— Megvartuk az éjszakát. Lóra vettem az arabot. Hogy vigyáztam rá! Hisz minden azon mulott, nehogy az ember utközben meghaljon. De sikerült szerencsésen elérnem Chamaráhba. Átadtam az embert. Az arabok erre taktikát változtattak. Már nem kerestek kifogásokat. Kiszler 20-án hirtelen lövésre lettünk figyelmesek. Kirohantunk megnézni mi az? Egyik társunk Schaposchnik, ott fekiadt haldokolva az udvaron. Ő volt az első. Adar 7-én elesett: Aharou Scher. Aharou Scher aki eljött a kvucájából, hogy segítsen Tel-Chajt megvédeni. Csodálatos fiu volt. Mintaképe az odaadásnak, jósnak és önfeláldozásnak. — Azután, 1920 február 28-án, mindnyájan bent ültünk az ebédlőteremben. — A hangulat nyugodt volt. Egyszerre lövés dördült el. Támadás Tel-Chaj ellen. Mind kirohantunk. Tel-Chaj körül volt véve ara-

bokkal, Néhányan azzal a kifogással, hogy látni akarják, nincsenek-e elrejtőzve franciák: bebocsátást kértek.

— Trumpeldor, — gondolta, hogy el lehet békésen intézni a dolgot, beengedte Kammel effendit és még négy tisztet. Végig kutatták az összes szobákat, végül is fölmentek az emeletre. Ott voltak: Scharr, Karnewsky, Sarah Tschischik és Debora Draschler.

— Trumpeldor hirtelen észre vette, hogy egyike a tiszteknek kisurrant, kaput nyitni a kint levő beduinoknak. Utána rohant. Ebben a pillanatban fölhangzott Debora Drachsler kétségbeesett kiáltása:

— Trumpeldor segits! Veszik el a revolveremet!

Trumpeldor nem fordulhatott vissza, mert a kaput kellett védelmeznie a betóduló arabok ellen. Itt kapta az első lövést. Elakartuk vinni. Nem engedte. Tovább védelmezte a helyet. Itt sebesült meg másodsor és harmadszor is. Ekkor már be kellett vinni. Bekötözték. „Ezek az én utolsó óráim“ — mondta.

Néhány órai lövöldözés és harc után végül csend lett.

Fölmentünk az emeletre. Egy székekből, szekrényekből és párnákból álló barikád mögött fekiadtak: Munter, Sarah, Debora és Scharf — holtan.

Az est leszálta után át akartuk vinni Trumpeldort Metullába az orvoshoz. Ottan halt meg Tel-Chaj és Kwar Gileadi között.

Barátom lehajtotta fejét. Sirt.

A zápor belepaskolt az arcunkba. És mi újból átéltük az egész tragédiát. Elértük a Tanurt.

— Gyere, megmutatom a legszebb helyet. Aharou Scherrel voltam ott utóljára. Kézen fogott és bevezetett egy egészen keskeny sziklahasadékba. Oda, ahol a Jordán kb. 150 méter magasságból lezuhan a hegy tetőről és aztán tovább vágat, hogy Daganjában egyesüljön, vagy amint mondják, csökölozson a Kinerethetl.

A Tanur egyébként az a pont, amely legmélyebben fekszik a tenger színe alatt, Szébb látványban ritkán van része az embernek. Hogy kerültünk vissza Metulleba, azt már nem tudom, — mert ez sárban és esőben való fuldoklás volt.

Csak arra emlékszem, hogy amint beértünk, ott találtuk a galileai ifjúságot. Horráztak.

A Kinusz (találkozó) csak délután négy órára volt kitűzve, de barátom hamarabb ott akart lenni, hogy találkozzon régi ismerőseivel. Már 8 éve nem látta őket, mert közben Egyiptomban volt. Neki indultunk, a szakadó záporban újból gyalog.

Kfár Gileadi, Metullától kb. háromnegyed órányira fekszik, dombok és hegyek között. Barátom egész uton azon spekulált, vajjon megfogják-e ismerni a barátai?

— Meglátod! Ha megismernek, nem a nevemen fognak szólítani, hanem azt fogják mondani: „A gimnazista“. Ha tudnád, mennyit verekedtem, küzdöttem, hogy más nevet szerezzek magamnak. Minden kockázatos dologban részt vettem! De a név? Az rajtam maradt.

A gimnazista!!

Gileadiban már rengeteg ember együtt volt. Barátom hirtelen megszorította a kezemet:

— Nézz oda: Ciporah! Ciporah Seid! Tel-Chaj első nője, aki szintén ott volt...

Oda rohant: Cipora! Megismeresz? Cipora! Cipora idősebb, végtelenül intelligens arcu nő. Gondolgozik:

— Igen, tudom, érzem, hogy ismerlek. az

arcod, a hangod, minden ismerős, de a neved, a neved... Majd hirtelen kitörő örömmel:

— A Gimnazista! Persze a Gimnazista!
— Hol van Seid?

(Alexandr Seid a Galil legelső somérja. Ereben legendákat meséltek annak idején a hősiességéről.)

Kimentünk megkeresni Seidot.

Persze ő is megismerte a gimnazistát.

Mit mondjak? Örömmel pofozkoztunk keztek.

Aztán elmentünk mindnyájan Trumpeldor sírházhoz. Óriási oroszán az emlékmű.

Aztán megálltunk Sara és Debora sírja előtt.

— Már hét éve nem voltam itt — mondta Cipora csöndesen.

— Hogyan? — kérdeztem meglepetten.

— Nem akartam jönni mindaddig, amíg az egész dolgozó erעי ifjúságot nem látom összegyűlni. Ma jönnek először. Ez elismerése annak, hogy Trumpeldor fegyvere nem csak a hard volt, hanem a kapa is.

Sokáig álltunk a sírok előtt.

Aztán megérkezett az ifjúság. Az egész erעי munkás ifjúság zászlót hajtott Trumpeldor sírja előtt. Aztán Josef Baratz beszélni kezdett:

— Tel-Chaj valamikor a kapa, a munka szimbóluma volt, de aztán a kard szimbólumát cserélték belőle. Rajtatok áll, hogy utána azzá legyen, ami volt: Jelk pe a munkának.

Hirtelen belevágott a kórus: „Hej, építsük Galiláát, hej.“ Juda Schertok kórusa volt. Csodálatosan szép, Galil-melódiaik csendültek föl. Aztán bementünk Tel-Chajba. (Gileaditól 3 percnnyire fekszik.) Egyszerű udvar. Megfeketedett, félig leégett házak.

És mi arra gondolunk:

— Így történt! Ez az egyszerű udvar magába zárja az új zsidó történelem leghösbibb eseményét. Itt mentette meg, alig néhány ember, a zsidóság részére Felső Galiláát!

És dacára minden hősiességnek, önfeláldozásnak, Trumpeldor szava jutott eszembe:

— Ne feledd el, hogy nem azért messz Erec Jiszraélbe, hogy hőstetteket művelj, hanem azért, hogy dolgozzál.

Az ifjúság fátylái még sokáig utánunk világitottak az uton.

Stefánia Hillmann

Anyák napja május 21-én Oradean!

Több, mint egy évtizedes már a kedves és megható szokás, hogy május 21-ét, mint az anyák napját ünneplik az egész világon. Ezt az alkalmat használja fel a Wizo egy kedves és színes gyermekdelután rendezésére. Az Apolló-mozgó szép helyiségében rendezik a gyermekdelutánt, ahol kacagató filmek, mese, tánc fogják szórakoztatni a gyermekeket. Egy gyermek se felejtse el: május 21: az Anyák napja!

Konyhaművészeti és terítési verseny. Junius 2-án rendezi meg a cluj Wizo nagyszabású konyhaművészeti és terítési versenyét, mely iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg. Délután táncmulatság lesz az ifjúság részvételével.

A deji Wizo Bernád Samuné, Noé Nándorné, Eidinger Ferenéné, Adelstein Nándorné háziasszonyok rendezésében teát rendezett, melynek keretében Hochstätt Dezsóné Csernichovszky életéről és műveiről tartott rendkívül élvezetes és értékes előadást, valamint a költő verseiből recitált, nagy sikerrel. A KH akciót dr Rachel Klompusz KH delegátus és Weinberger Nándorné Cluj-ról, dr Weinberger Emánuelné és dr Bár Emánuelné Wizo elnöknők kíséretében folytatták le. A vendégek tiszteletére teát adott a Wizo, melyen dr Rachel Klompusz előadásával osztatlan sikert aratott. Danzig Hillel, az Uj Kelet munkatársa a Zsidó humor-ról tartott a Wizonak érdekes előadást.

A ZSIDÓ ASSZONYT kiadja az erdılyi WIZO timisoarai központja, Piața Asanesti 4.

Palesztinát a cionista szervezet építi
A cionista szervezet erőssége a
Sékel
Zsidók, erősítsétek a cionista szervezetet. Váltátok ki sékeleiteket

HIL

— Fagy és havazás Néhány napja havazás gt-Európa több pontján hirt adunk róla országban olyan nagy hideg, hogy a gyümölcs okozott. Ma arról ér franciá fővárosban. Ugyanakkor a francia havazásokat jelentenek lett hó megakadályozta desét. — Angliában V hideget és havazást j juhok tömegesen fagyban. Anglia több pontárokat jelentenek. A nem teljesen megsemm

— A csehszlovák tisztaságáért. Prágát szlovák belügyminiszter szabadsága és tisztaságát hívták intézett a hat utal arra, hogy bármel nyilvánuló presszió maga után.

A ROYAL-moz

NIBELUN

Nagyszabású hangosfilm rész egyszerre egy Wagner. I. rész: Sigmund Krimhilda bosszúja. 3. 6. 9.

— Bomlás az amerikai. Washingtonból nap megerősítette a hí az N. R. A. végrehaj Richberg egészségi okus hó folyamán. Val más tisztviselő is rövid vezérből.

Ivan Bunin: Ifjúság, szerelmek" önéletrajza a Nobel-díjas, emigráns nín egy mélyenérző társja élénk az első önéletrajzi szerelmek meséi udvarházban ismét ház titokzatos zugaiba góbból lett különös és tása mellett fejlődjék nem érkezik a gimnázium júság: m regénye óra ban a leghatalmasabb Nincsenek benne külön nyek, sorsfordulatok, élet, ojan, mint ez az aki jómódban születik, gény kishivatalnok, vagy az önéletrajzi regény egyik legnagyobb remény díj odaítélésével timent közben lélektisztító sorait, elváhatatlanu végigéli vele a hosszú, vasz ébredését, a tőny nyatot, a csillagos éjsz galutait, a lélek mélyket. A hatalmas köte pengős sorozatában méként 400—500 lap, né kiállítású, remek vászatása az eddigi remé Mi lesz holnap, Thom rois: VII. Edward, M Jézus, Sinclair: Mú Wassermann: Kericho Kádár: Önbüntetés, nemzet őszinte történet könyvkereskedésben, Lepagenál, Cluj. Kérj ságainak teljes jegyzé

BÁZNA

50% engedmény a Medias, minden aut

Szezón: május 1. Rádióaktív, jódsós, Iszapfürdők kádban legmodernebb fels

Ivókúra. Gyógyjavallatok: C böző csontizületi és bajok, görvélykor

Oleós lakás, étke Május, június hónap tember 1-től mély

Közalkalmazottak és az egész idény ala zesülnek. Közleblbi

HIREK

Fagy és havazás Nyugat-Európában.
Néhány napja havazásokat jelentenek Nyugat-Európa több pontjáról. Tegnap számunkban hírt adtunk róla, hogy Dél-Franciaországban olyan nagy arányokat öltött a hideg, hogy a gyümölcsfákban nagy károkot okozott. Ma arról érkezik jelentés, hogy a francia fővárosban bőségesen havazott. Ugyanakkor a francia-olsz határról olyan havazásokat jelentenek, hogy a felgyülemlett hó megakadályozta a gépkocsik közlekedését. — Angliában Walesben szintén nagy hideget és havazást jelentenek, úgyhogy a juhok tömegesen fagytak meg a májusi fagyban. Anglia több pontjáról is súlyos fagykárokat jelentenek. A burgonyatermés majdnem teljesen megsemmisült.

A csehszlovák kormány a választások tisztaságáért. Prágából jelentik: A csehszlovák belügyminisztérium a választások szabadsága és tisztaságának érdekében felhívást intézett a hatóságokhoz, amelyben utal arra, hogy bármely párt érdekében megnyilvánuló presszió szigorú büntetést von maga után.

A ROYAL-mozgóban hétfőtől NIBELUNGOK

Nagyszabású hangosfilm hőskötemény. I—II. rész egyszerre egy helyéért. Teljes opera Wagneről. I. rész: Sigfried halála. II. rész: Krimhilda bosszúja. — Előadások kezdete: 3, 6, 9 órákor.

Bomlás az amerikai N. R. A. szervezetében. Washingtonból jelentik: Richberg tegnap megerősítette a hírt, hogy távoznia akar az N. R. A. végrehajtóbizottságának eléről. Richberg egészségi okokból vonul vissza június hó folyamán. Valószínű, hogy az NRA más tisztviselői is rövidesen kiválnak a szervezetből.

Ivan Bunin: Ifjúság, szerelem. Az „Ifjúság, szerelem” önéletrajzi regény, amelyben a Nobel-díjas, emigráns orosz író, Ivan Bunin, egy mélyenérző költői lélek fejlődését tárja elénk az első öntudatraébredéstől a féltias szerelem burjánzásáig. Jónak nemcsak udvarházban ismerkedik meg az udvarház titokzatos zugaival, aztán egy csavargóbból lett különös és különös nevelő irányítása mellett fejlődnek tovább addig, amíg el nem érkezik a gimnázium ideje. Tolsztoj: Ifjúság: regénye óta ez az orosz irodalomban a leghatalmasabb önéletrajzi regény. Nincsenek benne különös, meglepő események, sorsfordulatok, katasztrófák. Emberi élet, olyan, mint ezer és ezer nemzeti, aki jómódban születik, urnak készül és szégyen kishivatalnok, vagy újságíró lesz. S ez az önéletrajzi regény mégis a világirodalom egyik legnagyobb remeke, amelyet a Nobel-díj odaítélésével tüntetett ki. Az olvasó, miközben lélekzetvisszafogva olvassa bűbajos sorait, elviharhatatlanul összeforr az íróval s végigélt vele a hosszú, dermesztő telet, a tavasz ébredését, a tóparti sétákat, az alkonyatot, a csillagos éjszakák varázslatos hangulatait, a lélek mélyén lappangó sejtelmeket. A hatalmas kötet az Athenaeum 4.80 pengős sorozatában most jelent meg. Egyenként 400—500 lap, nagy lexikonalak, díszes kiállítás, remek vászonkötésben. Méltó folytatása az eddigi remek könyveknek (Wells: Mi lesz holnap, Thomas Mann: Jákob, Mauróis: VII. Edward, Mereskovszki: Ismeretlen Jézus, Sinclair: Művészek, Mann: József, Wassermann: Kerkhoven, Wells: Önéletrajz, Kádár: Önbüntetés, Seignobos: A francia nemzet őszinte története). Kapható minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban vagy Lepage-nál, Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságainak teljes jegyzékét.

BÁZNA FÜRDŐ

50% engedmény a CFR-en. Vasutállomás Medias, minden vonatonál bérautó és autobus.
Szezón: május 16-tól október 1-ig. Rádióaktív, jódsós, kád- és medencefürdők. Iszapfürdők kádban és az újonnan épült, legmodernebbül felszerelt szabadfürdőben.
Ivókúra. — Inhaláció.
Gyógyjavallatok: Csusz, isiász és különböző csontizületi és mirigybántalmak, női bajok, görvélkyor, krónikus bőrbajok.
Olcsó lakás, étkezési és fürdőárak!
Május, június hónapokban, valamint szeptember 1-től mélyen leszállított árak! Közalkalmazottak és családjuk a fürdőnél az egész ideny alatt kedvezményben részesülnek. Közéleti felvilágosítással szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG

Ha az arcszine fakó, szürkessárga és tekintete bágyadt, ha szomoru, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél működés károsodott, ha a vese működése epepangás kinezik, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik már régóta a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez a rosszullet okát renesztrint gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti.

Érdekes, értékes könyvjutalványok. Helldai Jenő: Utazás enmagam körül, 53 lej; Körmendi Ferenc: Tóparti muzsika, 53 lej; Seignobos: A francia nemzet őszinte története, vászonkötésben lei 158, Ivan Bunin (Nobel-díjas): Ifjúság, szerelem, vászonkötésben lei 158; Houben: Az északi sark felfedezése, vászonk. albumalak, rengeteg eredeti fényképpel, vk. lei 158; Houben: A Déli sark meghódítása, vk. alb. stb. lei 158; Heinrich Mann: Nehéz élet, vászonk. lei 66; Mauriac: Az északi vége, vk. lei 66; Ursula Parrot: A szerelem csomul, lei 66, vk.; „Exfelecsk”, „Filos a csók”, vk. a 66 lei.; világsiker volt). Az Athenaeum Kalandor és detekt. sorozatból a 33 lei; Rogger: Halálkabin; Hammet. Málta: sólyom; Regger: Két utas eltűnt stb., stb. Lepage-nál, Cluj. Kérje az új könyvszerzések jegyzékét Lepage-tól.

Meghíusított öngyilkosság. Tegnap este felútt fiatal nő nyitott be a második kerületi kapitányságra. Elmondotta, hogy férje, Ujfalusi Lajos öngyilkos akar lenni. Felakasztotta magát a padlón. Még idejében levágta a kötélről, de a férje kijelentette, hogy nem tágit az öngyilkosságtól. A második kerületi komisár beidézte az öngyilkosjelöltet, aki hosszas rábeszélés után megígérte, hogy eláll tervétől.

A görög kormány komolyan gondol a monarchia visszaállítására. Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti Athénból, hogy a kormány állítólag megbízta római, párizsi és londoni követeit, valamint a kisantant államokban székelő meghatalmazott minisztereket, konzultálják meg az illető kormányokat, a görög monarchia esetleges visszaállítására esetén tanúsítandó magatartásukról.

A katolikusok üldözésének legújabb metódusa Németországban. Berlinből jelentik: A Saint Vincent de Paul kongregáció egyik apácáját, Wernwra nővért tegnap devizacsempészésért 5 évi börtönrre ítélték, továbbá polgári jogainak elvesztésére és 140.000 márká pénzbüntetésre. Ha nem tudná a pénz büntetését kifizetni, úgy még 14 hónapi börtönbüntetéssel sújtják. A kongregációnak 250.000 márkát kell fizetnie és a rend vagyonából még 4 millió márkát el fognak kobozni. Még 50 szerzetes és apáca ellen van folyamatban devizacsempészés címen eljárás.

Cluji színész és gimnázista leány szerelmi története. Egy előkelő román család alig 15 éves gimnázista leányának és a Román Nemzeti Színház ismert színésznének szerelmi története foglalkoztatja napok óta a hatóságokat és Cluj előkelő román társadalmát. Mint a Natiunea írja, a szerelmi regény egy színházi előadással kezdődött, ahol a szóbanforgó bakfis halálosan beleszeretett a szereplő színésznőbe. Ettől a pillanattól kezdve a leány mindent elkövetett, hogy megismerkedjék imádjával, ami nem sokára sikerült is neki. A színész és a gimnázista leány naponta találkoztak ezután. A szülők mindebből semmit nem vettek észre, míg egy szomszéd fel nem hívta rá a figyelmüket. Elővették a leányt, faggatni kezdték, majd szigorú fenyegetésekkel próbálták távolítani a színésztől. Egy napon a leány eltűnt szülei lakásáról, akik kétségbeesetten kutattak utána. A leány anyja aztán véletlenül összeakadt a szerelmesekkel Cluj egyik főútcáján. Az anya és az udvarló között szóváltás támadt, amely azzal végződött, hogy a szerelmes udvarló csattanós pofonnal az arcán ottmaradt az uccán, míg az anya hazavitte leányát. Néhány napig ugylátszott, hogy rendbejötték a dolgok. Egy reggel azonban a szülők arra ébredtek, hogy a leány ismét eltűnt. Most már értesítették a rendőrséget. Kiderült, hogy a leány együtt bérelt ki hónapos szobát imádjával. Heves szóváltás keletkezett most már a fiatalok és a hatóság emberei között, akik végül is a rendőrségre kísérték a szerelmeseket. Időközben értesítették a leány anyját, aki szintén a rendőrségre sietett. Itt hirtelen egy nő toppant a két szerelmes elé, aki kezénel fogva kis gyermeket vezetett. Kiderült, hogy a színész feleségével és gyermekével állnak szemben. A leány anyja felháborodva fordult most már a színészhez, aki öngyilkossággal fenyegetőzve kérte az asszonyt, hogy ne jelentse fel. A feljelentés azonban tegnap elment az ügyészségre. A színész ellen megindul az eljárás. A leányt anyja hazavitte a szülői házába.

Ruhatárának minden darabja közül LÁBBELIJEI rongálódnak legjobban

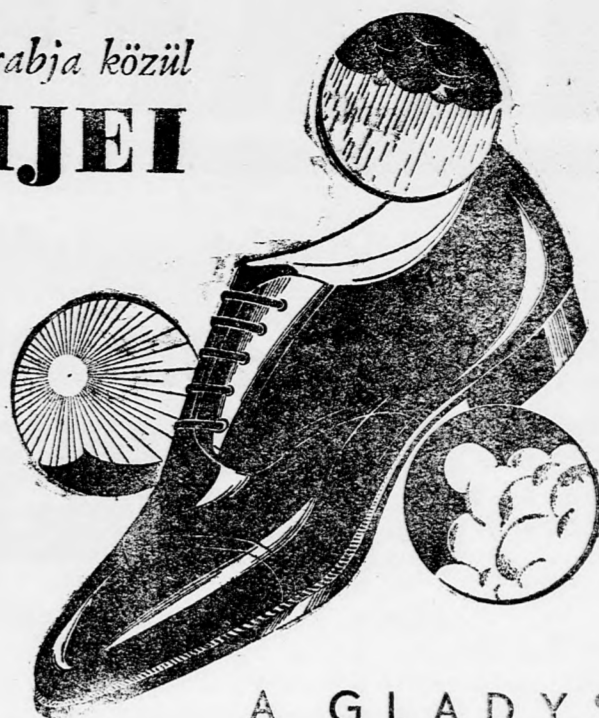
Allandóan használnia kell őket, PORBAN, SÁRBAN, SZÁRAZ IDŐBEN ÉS ESŐBEN.

Ilyen körülmények között cipője — minthogy ezenkívül a test egész súlyát is viselnie kell, — hogyan legyen tartós, ha gondozására nem fordít kellő figyelmet? A lábbelik bőrt táplálni kell. Ezért gondozza lábbelijeit minden reggel és este GLADYS cipőkrémmel.

Naponta

GLADYS cipőkrém!

NAGY MEGLEPETÉS VEVŐINK SZÁMÁRA: Minden második Gladys cipőkrém doboz alján a Gladys szó egy betűjét találja. Aki a teljes szó összeállításához szükséges betűket a Gladys gyárnak beküldi: 500 leit kap.

A GLADYS cipőkrémnek három előnye van!

1. kiváló minősége és összetétele folytán növeli a cipő tartósságát, mert táplálja a bőrt,
2. szép és tartós fényt kölcsönöz.
3. gazdaságos.

Sortűz Olaszországban az elégedetlenkedő parasztoakra. Rómából jelentik: Tricase községben (Lecce) tömeg gyűlt össze egy helyi jellegű ügy miatt, amely kapcsolatban állt az agrárszövetkezet élére kinevezett biztos megbízatásával. A tömeg erőszakkal be akart hatolni a polgármesteri hivatalba, de a kivezényelt karabinierik sortűzet adtak le. 15 személy súlyosan megsebesült, 3 közülök meghalt. A rendet helyreállították.

H. G. Wells: önéletrajz. Ebben a művében Herbert George Wells, a mai világ legnagyobb hatású írója, nemzedékek felvilágosító-tanító-mestere nemcsak a maga önéletrajzát, de egyben egy szufolt század életrajzát is megírja. A hatvannyolc éves író, az egykori biológiai tanár, a történész, az emberiség multjának avatott magyarázója, visszanéz a tulajdon multjába, hogy elmondja annak az agyvelőnek történetét, mely az elmúlt hatvan év folyamán egyre fokozódó intenzitással foglalkozott mindennel, ami emberi. Az izgalmas, csodálatos események tömege és a világhírességek galériája Lenintől Rooseveltig, Rothemeretől Hitlerig, Bernard Schawtotól Gorkij Maximig, mindenki a magánélet őszinteségében szerepel benne — csak egyik vorzereje ennek a könyvnek, amely voltaképpen egy gyönyörű emberi erőfeszítés története. Azt az utat kísérik végig, hogy hogyan jut fel a szobaleány és kertész csempeész fiacskája nyomoron, tüdőbajon, társadalmi korlátokon át abba a régióba, ahol megszülehetett ez az életrajz — amelynek megjelenése világesemény. H. G. Wells: Önéletrajza az Athenaeum 158 lejes sorozatában az angol eredetivel egyidejűleg jelent meg. (Ugyanúgy, mint Wells: Mi lesz holnap?) A hatalmas kötet 500 lap, díszes egészségvásonkötésben 158 lej minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban, vagy Lepage-nál, Cluj. Kérje az új szerzők jegyzékét.

A DIVAT — KARCSU

Divatos ruha, drága kelme: Ez minden asszonynak szerelme
De jaj, ha az asszony — kövér,
A szép ruha semmit sem ér.
Ezért igyon még ma a kellemes ízű Dr. Ernst Richter-féle reggeli gyógyteából. Ez eltávolítja a zsírosságot és kövérséget, megújítja vérért és szervezetét s ön megtartja ezáltal karcsuságát, fiataloságát és munkaképességét. 1 csomag 90.— lej. Extra koncentrát 110 lej. Gyógyszertárakban és drogériákban kérje csakis a valódi Dr. Ernst Richter-féle reggeli gyógyteát.

NYILTÉR *)

Nb. üzletfeleimmel ezuton közlöm, hogy öcsém, Stauber Samu cégemből kivált és ennélfogva inkasszó-joga megszűnt. Üzleti ténykedéséiért ezental semmiféle felelősséget nem vállalok.

Sighetul-Marmati, 1935 maiu 17.

Stauber Hermann

*) E rovatban közölteért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

UJ KELET Legújabb hírek

A dunai értekezlet megtartása előtt nem lehet szó Laval berlini útjáról

Románia is megkötötte Szovjetországgal a kölcsönös segélynyújtási egyezményt

Jeftics és Titulescu tudomásul vették a cseh-orszagi egyezményt. Laval többoldali paktumokat akar létrehozni

Moszkvában várják Benes látogatását

Párizs, május 18. A Temps szerint Jeftics és Titulescu közölték a csehszlovák kormányral, hogy országuk tudomásul veszik az orosz-csehszlovák kölcsönös segélyegyezmény létrejöttét, amelynek alapvonalairól a külügyminisztereket már eddig is állandóan tárgyalozták.

Párizsi jelentés szerint Litvinov szerencsés kérését fejezte ki Benesnek a csehszlovák-orszagi kölcsönös védelmi szerződés aláírása alkalmából s azt hangoztatja, hogy örömmel tekint Benes moszkvai látogatása elé. Ugyancsak párizsi jelentés szerint a cseh-orszagi kölcsönös védelmi szerződés ratifikációs okmányait a ratifikálás bekövetkezése után Moszkvában fogják kicserélni.

Bucaresti jelentés szerint a „Tempo” írja, hogy legkésőbb két héten belül Románia a francia-orszagi és cseh-orszagi paktumokhoz hasonló egyezményt köt Oroszországgal. A paktum kölcsönös fegyveres beavatkozást garantálna abban az esetben, ha a két állam egyikét megtámadná. A tárgyalások állítólag igen előrehaladtak.

London, május 18. (Rador.) A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója elmagyarázza, hogyan fognak a francia-orszagi és a cseh-orszagi paktumok beilleszkedni a Népszövetség keretébe, a lengyel-francia és francia-cseh katonai szövetségekkel szemben. Laval — írja a lap — olyan többoldali paktumot akar létrehozni, amely a Hitler által leszögeezett 3 alapelvein állana: az erők elkerülése, konzultáció az első princípium megsértése esetén és nem segítségnyújtást nyújtani annak, aki felborította a békét. A lap szerint a szovjetek helyeslik Laval kísérleteit. Lengyelország Kéri Németország részvételét is, kizárva Csehszlovákiát, habár hajlandó volna az utóbbi állammal is közreműködni egy olyan rendszerben, amely garantálná az Ausztria ügyeibe való be nem avatkozást.

A moszkvai Pravda azt írja, hogy azon hatalmak frontja, amelyek a háború veszélyének elhárításáért küzdenek, újabb megerősítést nyert a csehszlovák-orszagi paktum által. A lap méltatja Benes és idéz a cseh külügyminiszternek egyik intervjújában mondott szavaiat: „Oroszország és Csehszlovákia szövetségi meg fogják találni a lehetőségeket, hogy ehhez a biztonsági rendszerhez csatlakozzanak, amely egymáshoz közel hozza a pacifista nemzeteket.

Junius vagy julius végére halasztják a dunai értekezletet.

Bécs, május 18. A Neue Freie Presse értesülése szerint a római dunai értekezletet június végére halasztották el.

Francia diplomáciai körökben nem tartják valószínűnek, hogy Laval a genfi tanácsülés előtti időpontban Berlinbe utazzék eszmecsere folytatása céljából. A francia külügyminiszter Krakkóból egyenesen a francia fővárosba utazik, azonban mindössze egy napot tölt Párizsban, mert Genfbe kell utaznia.

Az Information értesülése szerint a dunai értekezlet megtartása előtt nem lehet szó Laval berlini látogatásáról. A francia kormány előbb látni akarja a római dunai meg egyezés eredményeit.

A Reuter távirati iroda munkatársa érdeklődött jöleresültnek tudott helyen afelől, mi igaz Hitlernek Lavalhoz intézendő meghívásából. Azt a tájékoztatást szerezte, hogy német részről a lengyel fővárost és a szomorú alkalmat, mely miatt Göringnek ott ezáltal meg kellett jelennie, nem tartják alkalmasnak meghívás kézbesítésére. A német kormányfőfiak valóban szívesen tárgyalnának személyesen Lavallal, de úgy látszik, erre egyelőre nem kínálkozik lehetőség. A genfi ülészaknak véget kel érnie s a külpolitikai

heyzet akkori alakulása esetleg alkalmat fog szolgáltatni Berlinbe szóló meghíváshoz.

A francia szocialisták és kommunisták és Sztalin nemzetvédelmi álláspontja

Párizs, május 18. (Rador.) A kommunista és szocialista pártok egységes álláspontja Sztalinnak a nemzetvédelem kérdésében nyilvánított felfogását illetően nem teljes mértékű. Léon Blum a Le Populaireban azt állítja, hogy Sztalin formulái a szent egység visszaállításának veszélyét vonják maguk után és a proletáriátusnak a nemzetvédelemben való részvételét. Mégis, dacára annak, hogy akadályokat gördítene a proletáriátus egysége elé, a vizsály siettetni fogja az egységet. Ha sikerül meggyőzni a tömegeket, hogy ilyen konfliktus csak az egység keretében oldható meg, amelynek azonban szeresnek kell lennie, úgy az egyesített párt szabadon megállapíthatja doktrínáját.

Ittja, hogy Sztalin formulái a szent egység visszaállításának veszélyét vonják maguk után és a proletáriátusnak a nemzetvédelemben való részvételét. Mégis, dacára annak, hogy akadályokat gördítene a proletáriátus egysége elé, a vizsály siettetni fogja az egységet. Ha sikerül meggyőzni a tömegeket, hogy ilyen konfliktus csak az egység keretében oldható meg, amelynek azonban szeresnek kell lennie, úgy az egyesített párt szabadon megállapíthatja doktrínáját.

Döntőbíráskodást javasol Anglia az olasz-abesszin konfliktus ügyében

Abesszinia egy angol és egy francia állampolgárt kért fel döntőbíróul

London, május 18. Sir Erik Drummond római angol nagykövét repülőgépen érkezett az angol főváros repülőterére s jelentést tett az olasz-abessziniai viszály fejleményeiről. Az angol kormány a jelentést tegnap minisztertanácson vitatta meg amelyről hivatalos tájékoztatót nem adtak ki. Jólinformált helyen úgy hírik, hogy az angol kormány arra igyekszik rábírní az olasz-abessziniai konfliktus ügyében a szembekeverült feleket, hogy terjesszék a vizsályt minden részletével döntőbírósg ítékezése alá.

Római jelentés szerint az abessziniai kormány hivatalosan közölte Rómával,

hogy döntőbírónak egy angol és egy francia állampolgárt kért fel. Az olasz kormány fenntartásokkal vette tudomásul a bejelentést, mert az az álláspontja, hogy Abesszinianak is saját állampolgárai sorából kellett volna neveznie a döntőbírákat.

Róma, május 18. (Rador.) A tegnap 55 ezer tisztet és katonát szállító négy hajó indult utnak Keletafrika felé. Illetékes körök megcáfolják azt a hírt, hogy a rossz klíma miatt többszáz olasz katonát hazaszállítottak volna Keletafrikából és hogy több kórházhajót küldtek volna Eritreába.

Megkegyelmeztek a halálra ítélt memeli nácioknak

Litvánia elnöke életfogytiglani szabadságvesztés-büntetésre változtatta át a Memel-németek bűnperében hozott négy halálos ítéletet

Kaunas, május 18. Jelentette tegnapi számában az Uj Kelet, hogy a kaunasi legfelsőbb litván törvényszék elutasította a memelvidéki németek bűnperében hozott négy halálos ítélet fellebbezését.

Miután az ítélet így jogerőre emelkedett, a kivégzést 24 óra alatt végre kellett volna hajtani. A litván államelnökhöz felterjesztett kegyelmi kérvények azonban eredménnyel jártak, mert a köztársaság elnöke a négy halálos ítéletet kegyelemből életfogytiglani szabadságvesztés büntetésre

változtatta át. A vagyonekhozások érvényben maradtak.

A kaunasi semmitőszék marasztaló döntése miatt, amellyel elutasította a négy német halálra ítélt fellebbezését, a Harmadik Birodalom náciplajai nagy felháborodással irnak Litvánia ellen.

Egyidejű kaunasi jelentés szerint a litván kormány elhatározta, hogy tiltakozni fog a német kormánytól a közigysbergi litvánéiellenes tünetések miatt, amelyet a halálos ítéletek váltottak ki.

Nem pipereszer hanem gyógyyszer az EGGER PETROL
Meggyógyítja a hajkorpázást és hajhullást

LEGUJABB SPORT

Szerencsétlen küzdelemben vereséget szenvedett a Romania

Juventus—Romania 3:2 (2:2)

Bucaresti, május 18. Szombaton délután négyezer néző előtt játszották le Bucarestben a Juventus—Romania nemzeti-bajnoki mérkőzést, melyet miután a cluji csapat 2:0-ra vezetett, a Juventus nyert meg 3:2 (2:2) arányban. A Romania csapata csatársorában Friedell megerősödvé, igen lendületes játékkal kezd és az 5. percben Nistor révén gólt lő 0:1. A Juventus ellentámadásából csak két kapufára telik. — A 35. pecben egészséges akcióból Nistor fejesgólja 0:2-re emeli a Romania előnyét. Egy perc múlva azonban rövid passzok után Major 2:1-re javít, majd a 41. percben 11-esből Dragomirescu egyenlít. 2:2. Közben azonban Zaneacu Juventus és Felecan sulyosan megsérülnek. Utóbbit kórházba kellett szállítani. A második féldőben a Felecan sulyos sérülése miatt levert Romaniának már nem ment a játék. A Juventus veszi át a támadó szerepét és a 10. percben Palmer a győztes gólt lövi. A mérkőzést a brazil Klein vezette.

„Akasztófára Faulhaber herceg-érsekkel!”

Berlin, május 18. (Rador.) Egy keresztényellenes gyűlésen, amit a tegnap este tartottak egy nagy müncheni teremben, a résztvevők: „Akasztófára Faulhaber hercegérsekkel!” kiáltásokkal fogadták az upjogány mozgalom vezérét, Wilhelm Bankhoffent, aki beszédében erőlyesen támadta a római katolikus egyházat.

Bankhoffen többek között ezeket mondotta:

— A katolikus hit a legbutább bohózat. Tudjuk, hogy az képezi a hazánk elleni elenségeség legfontosabb indokát.

A tőmeg nagy lelkesedéssel fogadta a beszédét, miközben egy személyt, aki védelmébe vette a kereszténységet, sulyosan elverték. A bántalmazottról kiderült, hogy a nemzeti szocialista párt tagja.

A Szovjet felhagy termelésében a forradalmi metódusokkal

Párizs, május 18. A Havas ügnyökség jelentése szerint a szovjet vezetőknek az a szándéka, hogy felhagynak a forradalmi metódusokkal, kiderül abból a beszédből, amit a nehézipar népbiztosa ma mondott. Beszédének végén hangoztatta, hogy minden iparvállalatnak célja a rentabilitás. Az orosz iparnak meg kell honositania a modern technikát és ebben még sokat kell tanulnia Amerikától és Németországtól. Az eddigi munkarendszerrel sok visszaélés történt, a könyvelésben nagy volt a rendtelenség és nagyon nehezen termelünk.

Ezért meg kell változtatnunk a rendszert.

CENZURAT

18. máj. 29.
ROMANIA POSTA
1935. máj. 19.
E. 110.
Évára 600, egész földre: Havont félre 12, egész detések díjszába KELET az erdő dóság egyetlen A Cikkeink utányon rás megjelölésével

A csodálatos

Négy fasiszta állam köztársaságot, mely a sének tengeréből cs emelkedik ki, mint az e mint a demokrácia csod. Mig Kelet és Dél-Eur mus lobogója, elméket hirdeti a visszahanyatló Csehszlovákia öntudato mintegy dacolva a fe hitet tesz a demokrácia mus ügye mellett.

Bármilyen csodálatos lizis tükrében mégis az okok és okozatok, a rácia vitalitását és d megmagyarazzák.

Ha hiszünk a történel szerüségben amelyek é tik nyomon a történel csehszlovák demokrácia annak kell betudnunk, szágnak élen még ma Manista áll, mint Mass böles és a nagy államf

A cseh demokrácia legfőbb okait azonban gazdasági és külpolitika és keji megtalálni.

Csehszlovákia abban visszanyerte önálló álla iparral és fejlett, öntu rendelkezett, amely a monarchiában egyedül és várhatta nemzeti és lását.

A fejlett csehszlovák ben a túlméretezett né egészséges mezőgazdas amelynek tömegei a leg lentik a viszonylag ol mára. Csehszlovákia paraszttömegek sohaser ellentétben az ipari m szágnak azon a rész tömegek nyomora, főle következtében megleh munkások nagyrésze n sista ideológiához, han pártokat támogatja.

A tömegek eme érd zőben támasztja alá osztály, főleg pedig a lett szellemisége, komo sága, amely kellő időbe fasizmus veszélyeit, a háborus tendenciákat, a köztársaság léteit alap

Ennek tudható be e siszták pártja: Kram élen; a tegnapi válaszlott s valószínűleg ha sorsra fog jutni, mint kori fasiszta pártja.

A tegnapi csehszl egyetlen szépséghibája alatt álló új német eg lenti, ami azonban legfő a csehszlovákiai néme törtze a hitlerista dem niaikat vagy a föld tteket s hogy a legkö lásban a kormánypárt lentősen előretört kisi hoz jutni.

Henlein meglehetőse zetőember, aki a felos szocialista párt mil után lépett a politikai vonatkozásokban a ko élvezte. Tömegei előtt hitlerista mivoltát, sőt zéki álláspontra helye sal szemben.

Ravasz és megtéves tetszetős jelszavaival, a német munkásság fe tástalanul, de a válasz aratott, nem fogja leny a csehszlovák demokrá

Feltűnő jelensége az nyeknek, hogy a szoc agráriusok, Csehszlovák tömegpártja, lényeges azociáldemokrata ma szaporodásának az osz momentója mellett az